

I

POROČILO O DELU Slovenskega inštituta za revizijo za LETO 2018

UVODNE BESEDE

Po določbah drugega odstavka 10. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS, 65/08, 31/09-1389 in 46/09-2281; odslej ZRev-2) obravnava letno poročilo Slovenskega inštituta za revizijo (odslej Inštitut) Državni zbor Republike Slovenije. Po 10. členu Statuta Slovenskega inštituta za revizijo (Uradni list RS, 14/09; odslej Statut Inštituta) Svet Inštituta sprejme letno poročilo, ki ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije. Poročilo o delu sta pred obravnavo na Svetu Inštituta obravnavala Revizijski svet Inštituta (odslej Revizijski svet) in Strokovni svet Inštituta (odslej Strokovni svet).

Inštitut je letos petindvajsetič izdelal letno poročilo, tokrat za leto 2018; na ta način poroča o izpolnjevanju z zakonom in statutom Inštituta predpisanih nalog. Na podlagi letnega poročila naj bi se javnost v najširšem pomenu besede seznanila z delom Inštituta, ga posredno ocenila ter se na ta način tudi seznanila s težavami, ki so jih pri svojem delu zaznali strokovnjaki, združeni v Inštitutu.

Poročilo o delu je sestavljeno iz podatkov in informacij o dejavnosti posameznih sekcij Inštituta. Podatke in informacije smo, razen v problemskih delih, predstavili brez komentarjev in razlag, saj želimo, da si mnenje o delovanju Inštituta ustvari vsakdo sam. V problemskem delu poročila pa so po mnenju Inštituta predstavljena nekatera najpomembnejša vprašanja in področja, na katera želi Inštitut posebej opozoriti bralce poročila in javnost. Namen poročila torej ni le poročati o opravljenem delu, ampak tudi predstaviti nekatere probleme, s katerimi se je Inštitut ukvarjal pri svojem delu, ter tudi opozoriti strokovno in drugo javnost na težave in vprašanja, s katerimi se bo Inštitut lahko srečeval v bližnji prihodnosti.

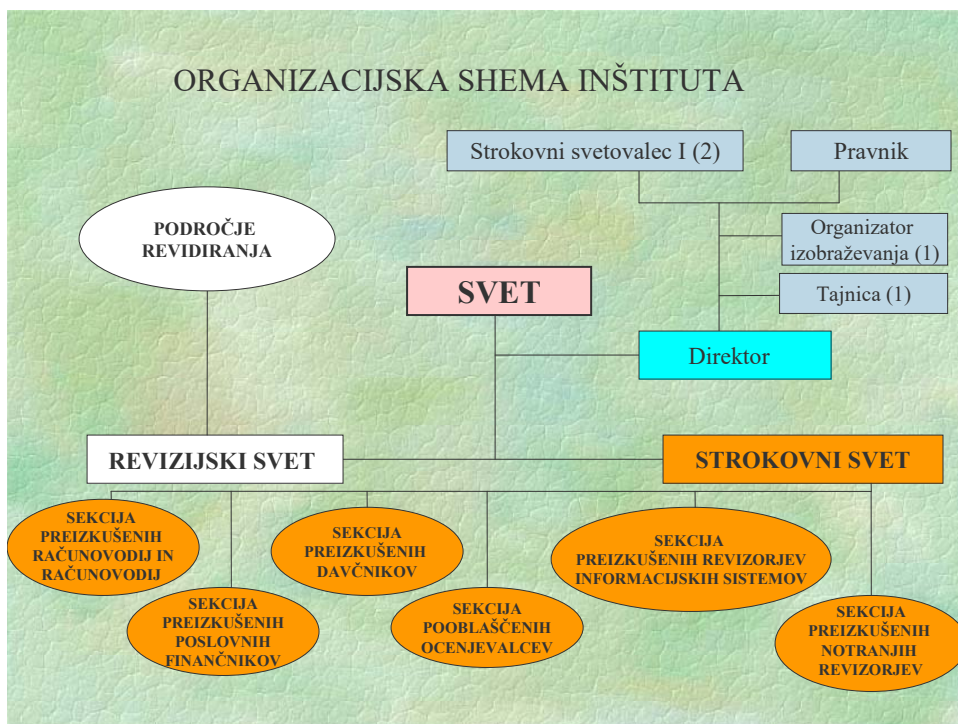
Poročilo o delu je sestavljeno na enak način kot za pretekla leta, tako da so podatki in informacije primerljivi.

1. PRAVNI STATUS INŠTITUTA

Na podlagi 11. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS, 32/93 in 65/93) je Inštitut ustanovila Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije. Ustanovljen je bil 29. julija 1993 kot zavod in vpisan v sodni register pod številko registrskega vložka 1/24444/00 Ljubljana s sklepom srg 7748/93 dne 9. septembra 1993. Statut Inštituta, ki ga je na podlagi ZRev-2 sprejel Svet Inštituta, je objavljen v Uradnem listu RS, 14/09. Tudi po ZRev-2 Inštitut ohranja status pravne osebe zasebnega prava.

2. ORGANIZIRANOST INŠTITUTA

Organiziranost Inštituta se v letu 2018 ni spremenila. Na podlagi ZRev-2 in Statuta Inštituta je bil Inštitut organiziran na način, prikazan v organizacijski shemi:

3. PROGRAM DELA

Program dela za leto 2018 je po prejšnji obravnavi Strokovnega sveta in Revizijskega sveta sprejel Svet Inštituta. Z njim so bile začrtane temeljne naloge Inštituta v letu 2018. Poleg tistih, ki jih je moral opraviti po zakonu, Statutu Inštituta in programu dela, pa je opravil še nekatere druge, ki niso bile predvidene. Vsak dan opravlja tudi stalne naloge, povezane s svojim delovanjem.

4. SESTAVA POROČILA O DELU

Poročilo o delu je vsebinsko sestavljeno iz dveh delov, in sicer iz dela, ki obravnava področje revidiranja, za kar je bil po ZRev-2 odgovoren Revizijski svet, in iz dela, ki obravnava področja računovodenja, poslovnih financ, notranjega revidiranja, revidiranja informacijskih sistemov, davčnega svetovanja in ocenjevanja vrednosti, za kar je odgovoren Strokovni svet.

Poročilo o delu za leto 2018 je vsebinsko in oblikovno sestavljeno na enak način kot za pretekla leta, tako da so možne primerjave.

5. REVIDIRANJE

Po ZRev-2 in Statutu Inštituta je bil Revizijski svet organ Inštituta, ki je skrbel za strokovnost revizorjev in kakovost opravljanja revizijskih storitev ter ugled revizijske stroke v javnosti. Revizijski svet je imel po ZRev-2 sedem članov, in sicer je bil direktor član po funkciji, štirje člani so morali imeti dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in so jih imenovali pooblašчени revizorji, dva člana, predstavnika zainteresirane javnosti, pa sta morala imeti ustrezna strokovna znanja in izkušnje s področja računovodstva in financ.

5.1. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja je bila ena izmed temeljnih nalog Inštituta. Izobraževanje je obsegalo 214 ur in je bilo razdeljeno na:

pravila revidiranja	8 ur
gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij	16 ur
civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur
delovno in socialno pravo	10 ur
stečajno pravo in postopke zaradi insolventnosti	6 ur
računovodenje in Slovenske računovodske standarde	20 ur
računovodsko proučevanje	10 ur

Mednarodne računovodske standarde	20 ur
matematične in statistične metode	10 ur
poslovne finance in finančno analiziranje	18 ur
davčno pravo in obdavčitev pravnih oseb	20 ur
obvladovanje tveganj in notranje kontroliranje	16 ur
informacijske tehnologije in računalniške ureditve	12 ur
mednarodna pravila revidiranja in revizorjevo poročanje	28 ur
sestavljanje in revidiranje konsolidiranih računovodskih izkazov	12 ur
skupaj	214 ur

V letu 2018 se je v izobraževanje vpisalo 8 kandidatov. Izobraževanje je bilo izvedeno v celoti. Na podlagi Pravilnika o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja je lahko kandidat oproščen opravljanja izpita iz (dela) predmeta na podlagi izpita, ki ga je opravil z izobraževanjem pri Inštitutu ali z izobraževanjem za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja pri drugem pristojnem organu države članice, če njegova vsebina ustreza predmetniku in če je upoštevano načelo vzajemnosti. Na tej podlagi sta bila 2 kandidata oproščena posameznih izpitov ali delov izpitov, ki sta jih že opravila pri Inštitutu. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih, poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer spomladanski maja ali junija in jesenski septembra ali oktobra.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati zaključno delo o celoviti reviziji večje in sestavljene gospodarske družbe. V letu 2018 sta zaključno delo uspešno zagovarjala 2 kandidata, 1 kandidat pa je bil pri izdelavi zaključnega dela in njegovem zagovoru neuspešen. 3 kandidati so pridobili potrdilo o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

5.2. Priznavanje tujih nazivov

V letu 2018 sta bili nostrificirani dve potrdili o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, in sicer sta oba kandidata pridobila naziv pooblaščen revizor pri Združenju zapriseženih pooblaščenih revizorjev (*The Association of Chartered Certified Accountants*) in pri Inštitutu opravila nostrifikacijske izpite iz računovodenja in slovenskih računovodskih standardov, davčnega prava in obdavčitve pravnih oseb ter gospodarskega prava, prava družb in upravljanja podjetij.

5.3. Izdajanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja

Pogoji za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja po ZRev-2 so: zaključen študijski program druge stopnje po zakonu, ki ureja visoko šolstvo, oziroma najmanj tej stopnji enakovredna izobrazba, najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega najmanj tri leta delovnih izkušenj pri opravljanju revidiranja v zadnjih šestih letih pred oddajo

vloge za izdajo dovoljenja (dve leti delovnih izkušenj lahko kandidat pridobi samo pri izvajanju posameznih postopkov revidiranja v času sklenjenega delovnega razmerja z revizijsko družbo), uspešno opravljen preizkus znanja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, dejstvo, da osebi v preteklosti ni bilo odvzeto dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, dejstvo, da oseba ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo oziroma je bila kazen že izbrisana, in dejstvo, da ima oseba visoko raven znanja slovenskega jezika. Oseba, ki izpolnjuje ustrezne pogoje, lahko zaprosi za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Dovoljenje za opravljanje nalog je v letu 2018 pridobilo 9 pooblaščenih revizorjev. ZRev-2 je določal, da velja dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja dve leti od izdaje. Veljavnost dovoljenja se je podaljšala vsakič za dve leti, če je imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga je določi Inštitut. V letu 2018 je dovoljenje za opravljanje nalog poteklo 60 pooblaščenim revizorjem; 52 jih je zaprosilo za podaljšanje, vsem je bilo dovoljenje podaljšano za dve leti.

5.4. Registra revizijskih družb in revizijskih subjektov tretjih držav ter pooblaščenih revizorjev in objavljanje seznamov

Inštitut vodi v skladu z ZRev-2 register revizijskih družb in revizijskih subjektov tretjih držav ter register pooblaščenih revizorjev. Vodi ju računalniško in ju sprti dopolnjuje.

Register revizijskih družb in revizijskih subjektov tretjih držav

V register revizijskih družb z dovoljenjem za opravljanje storitev revidiranja je bilo na dan 31. decembra 2018 vpisanih 52 revizijskih družb. V letu 2018 je bilo v register revizijskih družb na novo vpisanih 6 revizijskih družb, 5 pa jih je bilo iz registra izbranih, vse na svojo zahtevo.

Register pooblaščenih revizorjev

V register oseb z dovoljenjem za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja je bilo na dan 31. decembra 2018 vpisanih 183 pooblaščenih revizorjev.

Register revizorjev – register oseb, ki so pridobile strokovne nazive

Po ZRev-2 vodi Inštitut register revizorjev, tj. register oseb, ki so pridobile strokovne nazive, ki jih podeljuje Inštitut. Na dan 31. decembra 2018 je bilo v register revizorjev vpisanih 317 revizorjev.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih revizorjev uvrsti osebo, kateri je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva revizor. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike zunanjih revizorjev in delovala v skladu s pravili stroke, razvrščenimi v Hierarhiji pravil revidiranja, da se bo stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2018 je bilo na seznamu vpisanih osem aktivnih revizorjev.

Objavljanje seznama revizijskih družb

Statut Inštituta določa, da mora Inštitut vsako leto objaviti seznam revizijskih družb, vpisanih v register pri Inštitutu. V letu 2018 je Inštitut na domačih spletnih straneh objavil seznam revizijskih družb, vpisanih v register. Seznam revizijskih družb, vpisanih v register pri Inštitutu, so lahko dobili vsi, ki so se zanj zanimali.

5.5. Dopolnilno izobraževanje revizorjev in pooblaščenih revizorjev

ZRev-2 določa, da se veljavnost dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja podaljša vsakič za dve leti, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. Pravilnik o podaljšanju dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja določa, da morajo pooblašчени revizorji za podaljšanje dovoljenja v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, od tega najmanj polovico z izobraževanjem, ki ga Inštitut označi z oznako A, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, določenimi v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

S področja revidiranja računovodskih izkazov smo v letu 2018 izvedli posvet o posebnostih pri sestavljanju in revidiranju letnega poročila za leto 2017.

5.6. 19. letna konferenca revizorjev

Inštitut je 6. in 7. septembra 2018 organiziral 19. letno konferenco revizorjev. Njeno delo je spremljalo 157 udeležencev. Na konferenci so bile obravnavane teme: makroekonomske razmere v Sloveniji, MSRP 15 – Prihodki in SRS 15 – Prihodki s poudarkom na obravnavi popustov, MSRP 16 – Najemi in spremembe Uvoda v SRS, spremembe SRS 1 in SRS 2 zaradi najemov, poročanje po spremenjenih MSR-jih, predlog ZRev-3, kako uporabniki revizijskih storitev ocenjujejo njihovo kakovost, Uredba EU – Nova pravila o varstvu osebnih podatkov v EU-ju – vpliv na delo revizorjev, pravica do obravnave v postopkih proti revizorju, revizorjeva odgovornost in postopki v zvezi z revidiranjem davkov, prispevkov ter ostalih dajatev, ocenjevanje vrednosti portfelja kupcev, podprto s praktičnim primerom, blockchain in pametne pogodbe.

Na konferenci so bila podeljena tudi potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

5.7. Nadzor nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji

Tako kot v preteklih letih je tudi leta 2018 Inštitut v skladu z ZRev-2 opravljal nadzor na podlagi potrjenega načrta nadzorov. Ker je bila situacija glede nadaljnje pristojnosti Inštituta na področju nadzora negotova, saj ni bilo jasno, kdaj bo sprejet novi zakon o revidiranju, sta se Agencija in Inštitut dogovorila, da začneta pripravljati in potrjevati poletne načrte nadzorov. Načrt za prvo polovico leta 2018 so pripravile strokovne službe Inštituta v sodelovanju s strokovnimi službami Agencije za javni nadzor nad revidiranjem (odslej Agencija), Revizijski svet pa ga je potrdil na 36. redni seji 15. novembra 2017, na katerega je Agencija dala soglasje številka 10.00-3/2018 z dne 9. januarja 2018. Opravljanje nadzorov v skladu s sprejetim načrtom je Inštitut začel januarja 2018. Načrt nadzorov za drugo polovico leta 2018 pa je Revizijski svet potrdil na 4. redni seji 5. aprila 2018, Agencija pa je nanj dala soglasje številka 10.00-13/2018 z dne 22. maja 2018. Nadzori so bili opravljeni do vključno januarja 2019, zadnji zapisnik pa izdan v februarju 2019.

Nadzor je tudi v letu 2018 potekal postopkovno in vsebinsko na podlagi določil ZRev-2. Inštitut ne izreka sankcij revizijskim družbam in pooblaščenim revizorjem, ker je za to po ZRev-2 pristojna Agencija, se je pa v strokovnih mnenjih, ki jih je Revizijski svet pripravil za Agencijo, nedvoumno opredeljeval o pomembnejših nepravilnostih, ki so bile ugotovljene v postopkih opravljanja nadzorov, in bi, če bi sankcije še vedno izrekal Inštitut, povzročile začetek postopka za izrek ukrepa opomina ali odvzema dovoljenja za opravljanje revidiranja. Sámó izvajanje nadzora v skladu z odobrenim načrtom je bilo poverjeno Inštitutu, Agencija pa je na podlagi dokumentacije, ki jo je skupaj s strokovnim mnenjem Revizijskega sveta prejela od Inštituta na podlagi 9. odstavka 32. člena¹ ZRev-2, odločala o morebitnih sankcijah, ki bi izvirale iz opravljenega nadzora. Agencija je v skladu z Uredbo EU 536/2014 neposredno pristojna za izvajanje nadzorov nad opravljenimi revizijami računovodskih izkazov subjektov javnega interesa, zato jih opravlja sama.

5.7.1. Opravljanje pregledov poslovanja revizijskih družb ter pregledov opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev

Preglede poslovanja revizijskih družb opravlja Inštitut v prostorih teh družb v skladu z že omenjenima načrtoma. Načrt je pripravljen na podlagi 74. člena ZRev-2, po katerem je vsaka revizijska družba nadzirana najmanj vsakih šest let. Pri teh nadzorih je opravljen neposredni nadzor nad vsemi pooblaščenimi revizorji v revizijski družbi, tako da pri opravljanju nadzora s pregledom celotne revizijske dokumentacije, ki se nanaša na opravljeno revizijo računovodskih izkazov najmanj enega naročnika za eno od obračunskih obdobj, preteklih od zadnjega opravljenega nadzora, preveri kakovost dela vsakega posameznega pooblaščenega revizorja, ki je odgovoren za izdano poročilo o računovodskih izkazih.

¹ Po opravljenem nadzoru Inštitut vso dokumentacijo, pridobljeno v okviru nadzora, skupaj z zapisnikom, pripombami k zapisniku in strokovnim mnenjem Revizijskega sveta Inštituta pošlje Agenciji.

Naročnikov, za katere je v postopku nadzora pregledana revizijska dokumentacija, zaradi morebitnega navzkrižja interesov nikoli ne izberejo sami izvajalci nadzora, temveč nekatere izmed njih predlaga že Agencija, dokončni izbor pa je v skladu s pooblastili Revizijskega sveta v pristojnosti direktorja Inštituta. Po izboru naročnikov so se izvajalci nadzora dolžni izreči o morebitni kršitvi pravil neodvisnosti, do katere bi lahko prišlo zaradi morebitnih povezav z izbranimi naročniki. Če obstaja pri posameznem izvajalcu nadzora nasprotje interesov v povezavi z določenim naročnikom, ta izvajalec ne opravlja nadzora s pregledom dokumentacije tega naročnika. Pri izboru naročnikov upošteva direktor Inštituta poleg dejstva, da morajo biti pregledani vsi pooblaščenih revizorji, praviloma še:

- pomembnost (velikost in organizacijsko obliko, uvrščenost vrednostnih papirjev naročnika na organizirani trg vrednostnih papirjev, javni interes) naročnikov revizijske družbe;
- enakomernost zajetja gospodarskih panog;
- enakomernost zajetja naročnikov po regijah;
- zaznano stopnjo tveganja, povezano s kakovostjo opravljene revizije pri posameznem naročniku;
- spoštovanje etičnih načel (Kodeksa etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal IFAC, in slovenskega Kodeksa poklicne etike zunanjih revizorjev);
- izvajanje notranjega nadzora nad kakovostjo delovanja revizijske družbe v skladu z Mednarodnim standardom obvladovanja kakovosti 1 – *Obvladovanje kakovosti v podjetjih, ki opravljajo revizije in preiskave računovodskih informacij iz preteklosti ter druge posle dajanja zagotovil in sorodnih storitev*.

Vsak izvajalec nadzora mora za področje nadziranega delovanja revizijske družbe oziroma za pooblaščenega revizorja, ki ga je nadziral, sestaviti zapisnik, v katerem podrobno opiše nepravilnosti, ki jih je ugotovil v postopku opravljanja nadzora, ter jih po potrebi (po presoji izvajalca nadzora) podpreti s kopijami listin revizijske družbe, ki jih je pridobil pri opravljanju nadzora. Seznam listin, katerih kopije pridobi izvajalec nadzora pri opravljanju nadzora, je sestavni del dokumentacije nadzora.

Zapisniki vseh izvajalcev nadzora (tudi tistih, ki so nadzirali posamezne pooblaščenih revizorje) so sestavni del skupnega zapisnika o opravljenem nadzoru nad revizijsko družbo.

Skupni zapisnik o opravljenem nadzoru nad revizijsko družbo predloži Inštitut revizijski družbi, posamezne zapisnike pa tudi nadziranim pooblaščenim revizorjem najkasneje v 8 dneh po opravljenem nadzoru s pozivom, da v 15-dnevnem roku predložijo pisne pripombe. Zapisnike in pripombe nanje obravnava Revizijski svet. V povezavi z vsakim nadziranim subjektom ugotavlja, ali je na podlagi opravljenega pregleda mogoče sklepati o sumu pomembnejših nepravilnosti, ki so bile ugotovljene pri nadzoru in bi zahtevale ustrezno ukrepanje, če bi bile v postopku izrekanja sankcije potrjene. Inštitut obvesti Agencijo o sumu morebitnih pomembnejših nepravilnosti za vsak posamezni nadzirani subjekt v svojem strokovnem mnenju. Poleg tega izroči Inštitut Agenciji vso dokumentacijo, pridobljeno v okviru nadzora, vključno z zapisnikom, pripombami k zapisniku in priporočili za izboljšanje poslovanja revizijskih družb oziroma kakovostnejše opravljanje nalog pooblaščenih revizorjev.

5.7.2. Opravljeni pregledi poslovanja in opravljanja nalog v letu 2018

Podatki o nadzorih, ki jih je opravil Inštitut v letu 2018, so prikazani v tabeli 1.

Tabela 1: Podatki o opravljenih nadzorih

	Stanje 31. 12. 2018	Opravljeni pregledi poslovanja	Delež nadziranih (v %)
Revizijske družbe	52	6	13,5
Število pooblaščenih revizorjev z dovoljenjem za delo	185	13	6,5
Ocenjeno število aktivnih pooblaščenih revizorjev*	109	13	11,0

* Aktivni pooblašчени revizorji so vsi pooblašчени revizorji, ki so redno ali pogodbeno zaposleni v revizijskih družbah in opravljajo revizije računovodskih izkazov ter druge posle dajanja zagotovil in sorodne storitve in so kot taki lahko subjekti nadzora. Ker se število aktivnih revizorjev ves čas spreminja, je ocenjeno.

5.7.3. Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov

Pri opravljanju nadzorov v letu 2018 je Inštitut pri pregledu posameznih revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev ugotovil pomembnejše nepravilnosti, o katerih je v strokovnih mnenjih obvestil Agencijo. Pregled ugotovljenih nepravilnosti na podlagi ZRev-2 prikazuje tabela 2.

Tabela 2: Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov v letu 2018

Subjekt nadzora	Leto 2018		
	Število opravljenih pregledov	Primeri ugotovljenih pomembnejših nepravilnosti	Delež primerov ugotovljenih nepravilnosti glede na opravljene preglede (v %)
Pooblašчени revizorji	13	1	7,7
Revizijske družbe	6	1	16,6

5.7.4. Primerjalni pregled nepravilnosti, ugotovljenih pri opravljanju nadzorov v času veljavnosti ZRev-2

Zaradi občutka o zaznani kakovosti dela revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev pri opravljanju nadzorov predstavljamo primerjalni pregled ugotovljenih pomembnejših nepravilnosti v času veljavnosti ZRev-2.

Primerjalni pregled je razviden iz tabele 3.

Tabela 3: Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov v obdobju 2009–2018

Leto	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Skupa
Pooblašчени revizorji											
Strokovna mnenja Agenciji	9	7	11	9	3	8	5	1	1	1	55
Revizijske družbe											
Strokovna mnenja Agenciji	4	3	5	5	7	8	5	1	3	1	42

Pomembnejše nepravilnosti, ki jih je Inštitut ugotovil pri pregledu revizijske dokumentacije leta 2018 in predstavljajo kršitev Mednarodnih standardov revidiranja (MSR), so bile:

- pomanjkljiva revizijska dokumentacija za potrditev vrednosti nepremičnine v tujini in posledično vrednosti finančne naložbe družbe v tujini;
- neugotovljeno davčno tveganje zaradi suma prikritega izplačila dobička lastniku družbe;
- nerazkrivanje in neupoštevanje tveganj, povezanih z danimi posojili družbam, z neustreznimi bonitetami;
- neustrezna sestava revizijske skupine in nezadosten angažma pooblaščenih revizorke pri revidiranju računovodskih izkazov.

5.8. Ostala področja delovanja Revizijskega sveta

Revizijski svet je leta 2018 deloval v sestavi:

- Sonja Anadolli, predsednica,
- Anita Valjavec,
- Barbara Kotar Palčič,
- Danica Kržišnik,
- dr. Marjan Odar,
- Janez Uranič,
- Silva Zapušek, podpredsednica.

V Revizijskem svetu je bilo pet pooblaščenih revizorjev, vključno z direktorjem Inštituta, ki je član Revizijskega sveta po funkciji, in dva zunanja člana. Aktivni pooblašчени revizorji so bili v Revizijskem svetu zastopani manjšinsko (trije od sedmih članov), kar je bilo dodatno varovalo pri odločanju o opravljenih nadzorih.

Revizijski svet je naloge, določene s programom dela, uresničeval na svojih rednih sejah. V letu 2018 je imel 8 rednih sej in 4 korespondenčne seje.

Zakonsko določene naloge, povezane z nadzorom nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji, je opravljal Revizijski svet na svojih sejah tako, da je:

- pregledoval zapisnike o pregledu poslovanja revizijskih družb in zapisnike o pregledu opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev ter pripombe k njim;
- na podlagi pregledanih zapisnikov in pripomb dajal revizijskim družbam in pooblaščenim revizorjem priporočila za odpravo nepravilnosti (v primeru hujših kršitev pravil revidiranja);
- v strokovnem mnenju opozoril Agencijo na pomembnejše nepravilnosti, ki so bile ugotovljene pri opravljanju nadzora.

Ne glede na svoje obsežno delo na področju nadzora pa je Revizijski svet tudi leta 2018 namenil precej časa drugim področjem, za katera je zadolžen po ZRev-2:

- potrdil je poročilo o delu za leto 2017 ter sprejel program dela za leto 2018;
- sprejel je Stališče 1 – Revizorjev pregled in poročanje o letnem poročilu;
- sprejel je predlog sprememb Stališča 18 – Revizijski pregled letnega poročila investicijskega sklada;
- v sodelovanju z Agencijo za javni nadzor nad revidiranjem je zaključil prevode novih in prenovljenih Mednarodnih standardov revidiranja;
- pripravil je program redne letne konference revizorjev v Radencih;
- seznanil se je z Razpisom izobraževanja za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja;
- oblikoval je strokovne razlage kot podlage dobre strokovne prakse, ki so bile objavljene v rubriki *Iz prakse za prakso* v reviji SIR*IUS, in sicer v povezavi:
 - s poročanjem o pregledu poslovnega poročila,
 - z uporabo odstavka o poudarjanju zadeve in odstavka o drugih zadevah,
 - z uporabo naziva pooblaščen revizor,
 - z obdelavo osebnih podatkov pri revidiranju po ZRev-2,
 - s skladnostjo pogodbe o revidiranju z določbami uredbe GDPR,
 - s skladnostjo pogodbe z določbami uredbe GDPR za obdelovalce.

Tudi v letu 2018 je bil Revizijski svet vključen v spremljanje postopka sprejemanja predloga Zakona o revidiranju.

5.9. Proces implementacije evropske zakonodaje s področja revidiranja in sprejem novega zakona o revidiranju

Tudi v letu 2018 so potekale aktivnosti na področju sprejemanja predloga novega zakona o revidiranju.

Po odstopu Vlade RS marca 2018 je sprejemanje zakona o revidiranju ponovno prišlo na dnevni red Vlade RS oktobra 2018. Že pred tem je Slovenski inštitut za revizijo pripravil predlog zakonskih sprememb, ki jih je obravnaval na letni konferenci v Radencih septembra, ko je skupaj z udeleženci konference (pooblaščenimi revizorji) pripravil tudi izhodišča oziroma ključne zadeve, na katere je treba biti pri sprejemanju zakona pozoren. Ob obravnavi predloga ZRev-2a na Vladi RS jo je Inštitut opozoril na ključne sistemske probleme, ki jih je predlog vseboval, in sicer:

- nepotrebno širjenje regulacije na področja, tako revizijska kot tudi ocenjevalska, ki jih evropska zakonodaja ne pokriva;

- ureditev ocenjevanja vrednosti, kjer se je ocenjevanje vrednosti popolnoma izenačilo z revidiranjem računovodskih izkazov (uveden je državni nadzor – Agencija), čeprav to področje (poklic) po mnenju EU-ja ne potrebuje posebne regulacije – ne ureja ga nobena direktiva ali drug zavezujoč akt;
- neustrezno urejena pravna varnost revizorjev, na kar je stroka vseskozi opozarjala, temu pa je po našem vedenju pritrdila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora;
- neupravičeno in neargumentirano popolno odvzemanje pristojnosti Slovenskemu inštitutu za revizijo na področju revidiranja, kar je kazalo na željo po urejanju in skrbi za razvoj stroke s strani državne Agencije, pri čemer je treba poudariti, da je evropska praksa povsem drugačna in da ne glede na zaostrene zahteve po nadzoru nad revidiranjem ohranja položaj strokovnih združenj.

V proučitev možnih rešitev problemskih področij je bil Vladi RS posredovan tudi predlog zakona, ki je bil vsebinsko obravnavan na letni konferenci revizorjev.

Ne glede na pripombe Inštituta je bil zakon na Vladi potrjen ter posredovan v Državni zbor, kjer je bil decembra 2018 po nujnem postopku tudi sprejet. Veljati je začel 12. 1. 2019.

5.10. Prevod prenovljenih Mednarodnih standardov revidiranja

Agencija za javni nadzor nad revidiranjem in Inštitut sta že v letu 2017 sprejela dogovor, da skupaj izvedeta prevod sprememb Mednarodnih standardov revidiranja, ki kot pravila revizijske stroke veljajo v Sloveniji.

Mednarodni standardi revidiranja, ki se nanašajo na revizorjevo poročanje, so bili prevedeni in objavljeni maja 2018, ostali prenovljeni standardi pa decembra 2018.

6. STROKOVNA PODROČJA, POVEZANA Z REVIDIRANJEM

6.1. Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij

6.1.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja traja 161 ur in je razdeljeno na:

gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij	16 ur
poslovne finance in finančno analiziranje	18 ur
poklicno etiko in poslovno komuniciranje	5 ur
računovodenje in Slovenske računovodske standarde	20 ur
računovodenje za odločanje	22 ur

sestavitev letnega poročila, konsolidiranje in revidiranje	14 ur
upravljanje tveganj in notranje kontroliranje	10 ur
mednarodne računovodske standarde	20 ur
davčno pravo in obdavčitev pravnih oseb	20 ur
posebnosti računovodenja v drugih organizacijah	16 ur

V 22. generacijo kandidatov za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni računovodja se je vpisalo 5 kandidatov. Izobraževanje smo v letu 2018 izvedli v celoti. Predavanja iz poslovnih financ in finančnega analiziranja, računovodenja za odločanje, sestavitve letnega poročila, konsolidiranja in revidiranja, upravljanja tveganj in notranjega kontroliranja, mednarodnih računovodskih standardov in posebnosti računovodenja v drugih organizacijah so poslušali tudi kandidati, ki so se v izobraževanje vpisali v letu 2017. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih in na 2 rednih izpitnih rokih, ki so bili spomladi maja ali junija ter jeseni oktobra ali novembra.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni računovodja mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2018 sta zaključno delo uspešno zagovarjala 2 kandidata.

6.1.2. Register preizkušenih računovodij

V letu 2018 sta 2 osebi pridobili strokovni naziv preizkušeni računovodja. Na dan 31. decembra 2018 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 273 preizkušenih računovodij.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih računovodij uvrsti osebo, kateri je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni računovodja. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike računovodje in delovala v skladu s pravili stroke, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2018 je bilo na seznamu vpisanih 33 aktivnih preizkušenih računovodij.

6.1.3. Register računovodij

Na dan 31. decembra 2018 je bilo v register računovodij vpisanih 79 računovodij. Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na seznam aktivnih računovodij se na seznam aktivnih računovodij vpiše oseba, kateri je Inštitut izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva računovodja. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike računovodje in delovala v skladu s pravili stroke, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam aktivnih računovodij. Na dan 31. decembra 2018 so bili na tem seznamu vpisani 4 računovodje.

6.1.4. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih računovodij in računovodij

Preizkušeni računovodje in računovodje morajo za podaljšanje objave na seznamu aktivnih preizkušenih računovodij v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2018 smo na področju računovodstva izvedli:

- posvet o posebnostih pri sestavljanju in revidiranju letnega poročila za leto 2017,
- seminar MSRP 15,
- seminar SRS 15 (2019) – Prihodki,
- posvet Področje najemov v MSRP-jih in SRS-jih,
- dvodnevni posvet o novih SRS-jih s praktičnimi primeri.

6.1.5. 21. letna konferenca računovodij

Inštitut je 17. in 18. maja 2018 organiziral 21. letno konferenco računovodij. Teme konference so bile: aktualne novosti na področju računovodenja, SRS 15 (2019) prihodki po novem, prepoznavanje z DDV-jem obdavčljivih in neobdavčljivih transakcij (javni sektor in gospodarstvo), uredba EU-ja – nova pravila o varstvu osebnih podatkov v EU-ju – vpliv na delo računovodij, računovodskih servisov in IT-podpore, kako določiti diskontno stopnjo pri najemih po MSRP 16, odpisi in slabitve terjatev do družbenikov, fizičnih oseb, preiskovanje računovodskih prevar, javno nastopanje računovodij, računovodski vidik konverzije terjatev v kapital dolžnika, aktualne novosti na področju računovodenja javnega sektorja, blockchain in izzivi "virtualnega sveta", zaznane kršitve v inšpekcijskih nadzorih in aktualnosti pri obdavčitvi dohodkov fizičnih oseb, rezidentov Slovenije, v tujini in RS.

Podeljeni so bili tudi certifikati novim preizkušenim računovodjem. Na konferenci so bili 103 udeleženci.

6.1.6. Strokovna srečanja Sekcije preizkušenih računovodij in računovodij

Odbor Sekcije preizkušenih računovodij in računovodij je v letu 2018 skupaj s Sekcijo preizkušenih davčnikov organiziral strokovno srečanje Obveznosti izvajalcev računovodskih storitev po Zakonu o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma.

6.1.7. Novi Slovenski računovodski standardi

V letu 2018 so bili sprejeti SRS 15 (2019) – Prihodki in spremembe SRS 2016, in sicer okvira SRS ter SRS-jev 1, 2, 3, 6, 8, 14, 35 in 39.

6.1.8. Problemska področja računovodstva

Poudarek dela aktivnih preizkušenih računovodij in računovodij Slovenskega inštituta za revizijo mora biti na zagotavljanju kakovostnih računovodskih informacij predvsem notranjim, pa tudi zunanjim uporabnikom. Zaposleni v računovodskih poklicih smo postavljeni pred dejstvo, da je področje dela večine računovodij bistveno širše od zgolj knjigovodenja, pa tudi še ostalih sestavin računovodenja, tj. računovodskega predračunavanja, računovodskega analiziranja in računovodskega nadziranja. Nov in zahteven izziv bo najti svoj "prostor pod soncem" ob naraščajoči digitalizaciji in avtomatizaciji zajemanja podatkov za vodenje poslovnih knjig. Ob tem je treba izpostaviti tudi, da je zlasti računovodja v računovodskem servisu pogosto pooblaščen tudi za komuniciranje z različnimi institucijami in prevzemanje neračunovodskih opravil. Z vidika "administrativne" obremenitve ter tudi odgovornosti velja izpostaviti zlasti odgovornost za obveščanje in dajanje predlogov reakcij davčnih zavezancev, povezano z vročanjem dopisov Finančne uprave Republike Slovenije zavezancem (tako imenovano e-vročanje opominov, sklepov o izvršbi in drugih dopisov).

Še intenzivneje kot do zdaj se bodo dogajale tudi bistvene spremembe v načinu dela, čedalje manj bo ročnega vnašanja dokumentov. Razmah bo mogoče pričakovati, ko bodo poleg proračunskih uporabnikov tudi druge organizacije začele uvajati e-račune. To bo po eni strani povzročilo zmanjšanje potreb po enostavnejših zaposlitvah na področju računovodenja, na drugi strani pa se bo lahko izkazalo kot priložnost za tiste, ki bodo sodelovali pri razvoju programske opreme, na področju računovodskih notranjih kontrol in podobno.

Ugotavljamo tudi, da se povečuje razkorak med kakovostjo računovodenja, pri čemer ta ni povezana samo z razkorakom v kakovosti računovodenja srednjih in velikih družb v primerjavi z ostalimi organizacijami, pač pa izrazito na področju računovodenja ostalih organizacij. Menimo, da je del teh težav v dejstvu, da ni posebnih predpisov, kdo sme opravljati računovodske storitve, in da je panoga izjemno zasičena z obstoječimi ponudniki računovodskih storitev in stalnim dotokom novih. Glavno merilo pri izbiri je za marsikatero organizacijo samo cena. In čeprav je po eni strani ponudnikov računovodskih storitev zelo veliko, je trenutno zanimivo, da je dokaj težko dobiti zanesljivega delavca za zaposlitev. Morda je to le odraz trenutnih (še ugodnih) gospodarskih razmer, ki pa se lahko kmalu tudi spremenijo.

Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij intenzivno razmišlja o svoji vlogi, možnostih za večjo promocijo poklica in vzbuditvi zanimanja za izobraževanje za pridobitev naziva preizkušeni računovodja. Zato smo tudi v letu 2018 na našo konferenco povabili študente računovodske smeri Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani in Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru. S temi povabili bomo nadaljevali tudi v prihodnjih letih in tako mladim omogočili, da iz prve roke spoznajo aktualno računovodsko problematiko, pa tudi naše strokovnjake in druge udeležence konference. Vključitev mladih v stroko smo v letu 2018 nadgradili še z javnim razpisom, s katerim smo povabili (predvsem podiplomske) študente, ki želijo delovati na področju računovodstva in/ali davkov k oddaji predloga za pripravo prispevka za revijo SIR*IUS. Prijavljenima smo omogočili tudi mentoriranje. Prijavljena študenta sta že oddala svoja prispevka. En študent se bo s svojim prispevkom predstavil tudi na konferenci preizkušenih računovodij in računovodij na Ptuju maja 2019. S tovrstnimi razpisi bomo nadaljevali.

Dejstvo pa je, da Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij sama ne more promovirati računovodske stroke in Inštituta, temveč so potrebni širša vizija in sodelovanje z ostalimi

sekcijami Slovenskega inštituta za revizijo, pa tudi podpora mnogih drugih, ki se ukvarjajo z računovodenjem in računovodskimi izkazi. Morda še toliko bolj ob spremembi Zakona o revidiranju, ki pomembno vpliva na položaj Slovenskega inštituta za revizijo. Še vedno namreč velja, da poklic računovodje ne more biti uveljavljen sam od sebe, ampak je v davčnem sistemu, kot je naš, vezan tudi na to, da Finančna uprava Republike Slovenije prepoznava izvajalce, ki svoje delo opravljajo redno, kakovostno in v rokih. To so lahko le usposobljeni sogovorniki z davčnim organom, kar naj bi jim dalo večjo veljavo kot drugim izvajalcem, ki niso dovolj strokovni. Podobno vlogo bi do neke mere lahko opravil AJPES, če bi bil sposoben in bi imel pristojnosti vsaj do neke mere tudi vsebinsko preveriti računovodske izkaze. Šele ko bi državni organi na neki način dali veljavo dobrim izvajalcem računovodskih storitev, bi bilo mogoče resneje razlikovati med dobrimi in slabimi ponudniki računovodskih storitev.

Menimo, da tako osnovno izobraževanje kot tudi zahteve po stalnem dodatnem izobraževanju za ohranjanje naziva aktivni preizkušeni računovodja oziroma aktivni računovodja imetnikom teh nazivov dajejo več kot dobro podlago za kakovostno delo. Izzivi pa nas čakajo na področju analize razlogov za upad števila aktivnih preizkušenih računovodij in računovodij² kot tudi majhno zanimanje za vpis v to izobraževanje in izvedbe ukrepov, ki bi lahko to stanje popravili.

6.2. Sekcija preizkušenih davčnikov

6.2.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik traja 154 ur in je razdeljeno na:

gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij	16 ur
poslovne finance in finančno analiziranje	18 ur
poklicno etiko in poslovno komuniciranje	5 ur
računovodenje in Slovenske računovodske standarde	20 ur
upravljanje tveganj in notranje kontroliranje	10 ur
civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur
mednarodne obdavčitve	16 ur
davčni postopek, davčne službe in davčno načrtovanje	18 ur
obračunavanje davka od dohodka pravnih oseb	12 ur
obračunavanje davka na dodano vrednost	16 ur
obračunavanje dohodnine, prispevkov, dajatev in drugih davkov	15 ur

² Ker se izobraževanje za naziv računovodja že precej let ne izvaja več, tu ni novih imetnikov nazivov, tudi obstoječi pa so čedalje starejši, zato se med njimi ne bo povečalo število aktivnih.

V letu 2017 je bilo razpisano izobraževanje, ki se je začelo januarja 2018. V 20. generacijo kandidatov za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik se je vpisalo 7 kandidatov. Izobraževanje smo v letu 2018 izvedli v celoti. Predavanja iz poslovnih financ in finančnega analiziranja, upravljanja tveganj in notranjega kontroliranja, mednarodne obdavčitve, davčnega postopka, davčne službe in davčnega načrtovanja, obračunavanja davka od dohodka pravnih oseb, obračunavanja davka na dodano vrednost in obračunavanja dohodnine, prispevkov, dajatev in drugih davkov so poslušali tudi kandidati, ki so se v izobraževanje vpisali v letu 2017. Iz vseh predmetov so kandidati opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer spomladanski maja ali junija in jesenski oktobra ali novembra.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2018 je zaključno delo uspešno zagovarjala ena kandidatka.

6.2.2. Register preizkušenih davčnikov

V letu 2018 sta 2 osebi pridobili strokovni naziv preizkušeni davčnik.

Na dan 31. decembra 2018 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 140 preizkušenih davčnikov.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih davčnikov uvrsti osebo, kateri je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni davčnik. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike preizkušenega davčnika in delovala v skladu s pravili stroke, razvrščenimi v Hierarhiji pravil davčnega proučevanja in svetovanja, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2018 je bilo na tem seznamu vpisanih 24 preizkušenih davčnikov (na njihovo zahtevo).

6.2.3. Dopolnilno izobraževanje

Preizkušeni davčniki morajo za podaljšanje objave na seznamu aktivnih preizkušenih davčnikov v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2018 je Inštitut organiziral seminarja s področja davčnih tem:

- Poudarjena problematika DDPO-ja za leto 2017,
- Spletna prodaja blaga in storitev.

Razpisan je bil tudi seminar Izbrani ukrepi BEPS-a, ki pa zaradi premajhnega zanimanja ni bil izveden.

6.2.4. 18. davčna konferenca Slovenskega inštituta za revizijo

18. davčna konferenca je bila organizirana 25. in 26. januarja 2018. Teme konference so bile: davčne posledice konverzije terjatev v kapital v postopku finančnega prestrukturiranja, obdavčitev nepremičnin na Hrvaškem v lasti slovenskih pravnih in fizičnih oseb, trikotni posli v sistemu DDV-ja v luči najnovejše sodne prakse Sodišča Evropske unije, popravek DDV-ja v insolventnih postopkih pri upnikih in dolžniku, transferne cene: dogovor o delitvi stroškov v.s. plačilu za storitve, davčni odtegljaj od prikritega izplačila dobička pri inšpiciranju transfernih cen, odškodnina – neobdavčeni ali obdavčeni dohodek po ZDoh-2, obdavčitev spletnega nakupovanja z vidika zakonodaje o DDV-ju, problematika retroaktivnosti v davčni zakonodaji, kazenskopравни vidik davčnih zatajitev, ključne spremembe davčne zakonodaje v letu 2018, ali so odločbe o davčnih prekrških v zvezi s postopki davčnega inšpekcijskega nadzora prenašljive in business dress code. Organizirana je bila tudi okrogla miza o ključnih davčnih ovirah za konkurenčnost slovenskega gospodarstva.

Podeljeni so bili certifikati novim preizkušenim davčnikom. Na konferenci je bilo 83 udeležencev.

6.2.5. Strokovna srečanja Sekcije preizkušenih davčnikov

Odbor Sekcije preizkušenih davčnikov je v letu 2018 skupaj s Sekcijo preizkušenih računovodij in računovodij organiziral strokovno srečanje Obveznosti izvajalcev računovodskih storitev po zakonu o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma.

6.2.6. Hierarhija pravil davčnega proučevanja in svetovanja preizkušenih davčnikov

Odbor Sekcije preizkušenih davčnikov v letu 2018 ni pripravil nobenega pravila stroke, ki bi bilo uvrščeno v Hierarhijo pravil davčnega proučevanja in svetovanja.

6.2.7. Problemska področja, povezana z obdavčenjem

Preizkušeni davčniki smo problemska področja, povezana z obdavčenjem, izpostavili na 19. davčni konferenci, ki je bila januarja 2019. Programska zasnova davčne konference je pomenila odziv na aktualno materialno-davčno problematiko, davčni postopek in sodno prakso.

Davčno konferenco so s svojimi razpravami aktivno sooblikovali vsi, ki oblikujejo ali izvajajo davčno zakonodajo, ter tudi sodna veja oblasti. Izpostavljamo prispevek Ustavnega sodišča Republike Slovenije s tematskim naslovom *Problematika (ne)določnosti davčnih zakonov v luči pravne varnosti zavezancev*, ki je na sistemski ravni izrazito pomembna tako za zakonodajno vejo oblasti kot za pravno varnost davčnih zavezancev in zagotavljanje zakonitosti v davčnem nadzoru davčnega organa.

Na davčni konferenci smo do zadnjega pričakovali tudi že potrjeno udeležbo predstavnikov Ministrstva za finance, ki je predlagatelj in snovalec davčnega sistema, tudi aktualne »davčne reforme«, o kateri v luči proučevanja davčnega sistema več v nadaljevanju, a je Ministrstvo za finance udeležbo zavrnilo tik pred izvedbo davčne konference. Zaradi nove Vlade, ki je nastopila svoj mandat v letu 2018, smo namreč pričakovali skupno razpravo preizkušenih davčnikov, Finančne uprave RS, sodne veje oblasti, udeležencev konference ter predstavnikov Ministrstva za finance prav glede *Davčne reforme nove Vlade*. Ker je davčni sistem ključni pravni okvir za obdavčenje, davčno proučevanje pa po ZRev-2 ključna z zakonom določena naloga preizkušenih davčnikov, obžalujemo pasivnost in zaprtost Ministrstva za finance. Prepričani smo, da ne prispeva k izboljšanju davčnega sistema v Republiki Sloveniji.

Preizkušeni davčniki smo sicer v prvi polovici leta 2018 na pobudo Ministrstva za finance sodelovali s predstavniki Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD), ki je projekt zaključilo s Študijo o preoblikovanju obdavčitve dela v Sloveniji in potrdilo »že znano« čezmerno davčno obremenitev stroškov dela v Republiki Sloveniji.

Preizkušeni davčniki smo že več zaporednih let aktivno opozarjali na problematiko preobremenjenosti stroškov dela v Republiki Sloveniji, kar dokazujejo tudi vse primerjalne študije. V januarju 2018 smo v okviru 18. davčne konference glede te problematike organizirali tudi okroglo mizo s predstavniki gospodarstva, Gospodarske zbornice ter Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani. Opozarjali smo, da je ključni problem visoka efektivna obdavčitev višjih dohodkovnih razredov, ter na dejstvo, da k visoki davčni obremenitvi tudi srednjih dohodkovnih razredov pripomore visoko progresivna davčna lestvica, ki zelo hitro doseže 39 % in 50 %. Že pri povprečni bruto plači za december 2018, ki je znašala 1.782,12 EUR, po odtegnitvi prispevkov in dohodnine zaposlenemu (ki nima vzdrževanih družinskih članov) ostane le še 65 % bruto dohodka. Pri 3.000 EUR bruto dohodka zaposlenemu ostane še 61 % bruto, pri 6.000 EUR bruto le še 56 %, pri 9.000 EUR bruto pa le še 52 %.

Še realnejše stanje izraža razmerje med bruto – bruto stroškom dela in neto izplačilom zaposlenemu, saj le-to razmerje kaže na efektivno obremenitev stroškov dela (porazdeljeno med delojemalca in delodajalca). Delež neto plače zaposlenega pri bruto plači za december 2018, ki je znašala 1.782,12 EUR, je le 56 %, pri 3.000 bruto plači še 52 %, pri 6.000 EUR bruto le še 48 %, pri 9.000 EUR bruto pa le še 45 %. Takšna obremenitev dohodkov iz delovnega razmerja ima po mnenju preizkušenih davčnikov pomembne strukturne posledice, zlasti v segmentu dohodkov z višjo dodano vrednostjo. Kot izrazito negativno posledico izpostavljamo odhod mladih z visoko izobrazbo v tujino, pri tem ko Republika Slovenija financira celotni proces izobraževanja mladih, s tem pa je davčni sistem **izrazito nerazvojno naravnan**.

Preizkušeni davčniki smo opozorili na problematiko izginjanja srednjega razreda, saj neto prejemek že pri povprečni bruto plači omogoča zgolj preživetje in ne standard srednjega razreda, ki bi omogočal širok nabor za družbeni razvoj. Pretirana obremenitev dela ni naklonjena niti prihodu tujih investicij, ki bi angažirale kader z visoko dodano vrednostjo. Končno smo izpostavljali, da visoka obremenitev dohodkov iz zaposlitve spodbuja davčne utaje. Če k temu dodamo še sistem davčnih normirancev, ki so z dohodnino obremenjeni efektivno le 4-%, in ki omogoča pribežališče za prikrite oblike zaposlitvenega razmerja, je jasno, da sistem obdavčevanja dohodkov iz zaposlitve terja resnejše strukturne spremembe.

In kakšno »davčno reformo« je nedavno predlagala Vlada? V prvem razredu je predvideno zvišanje spodnje meje neto letne davčne osnove z 8021 na 8500 evrov, stopnja bi ostala pri 16 odstotkih. V drugem razredu bi se meja zvišala z 20.400 na 25.000 evrov, stopnjo bi znižali s 27 na 26 odstotkov. V tretjem razredu bi mejo zvišali z 48.000 na 50.000 evrov, stopnjo bi znižali s 34 na 32 odstotkov. V četrtem razredu bi mejo zvišali s 70.907 na 80.000 evrov, stopnja bi ostala pri 39 odstotkih. Peti razred bi bil za tiste z neto davčno osnovo nad 80.000 evrov, stopnja bi ostala pri 50 odstotkih.

Splošno olajšavo bi zvišali s 3303 na 3500 evrov, dodatno splošno olajšavo pa s 6.520 na 6.717 evrov. Ohranili bi olajšave za vzdrževane družinske člane.

Regres do višine povprečne bruto plače tako kot sedaj ne bi bil vključen v dohodnino, ter bi bil v celoti oproščen plačila socialnih prispevkov (sedaj do višine 70 odstotkov).

Pri nagradi za poslovno uspešnost naj bi mejo za izzem iz dohodnine, ki je sedaj v višini 100 odstotkov povprečne bruto plače, predvidoma v letu 2020 zvišali na 150 odstotkov, v letu 2021 na 175 odstotkov in v letu 2022 na 200 odstotkov povprečne bruto plače.

Izpad davčnih prihodkov iz delovnega razmerja namerava Vlada nadomestiti z zvišanjem davka od dohodka pravnih oseb, in sicer v letih 2020, 2021 in 2022 za po eno odstotno točko s sedanjih 19 na 22 odstotkov. Pri tem bi ohranili olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj. Hkrati efektivna obdavčitev ne bi smela biti nižja od pet odstotkov.

Ohranili bi cedularno obdavčitev nekaterih dohodkov (dobičkov iz kapitala, obresti in dividend ter dohodkov iz oddajanja premoženja v najem), bi pa stopnjo s sedanjih 25 odstotkov zvišali na 30 odstotkov. Medtem ko se sedaj po petih letih imetništva kapitala stopnja zniža na 15 odstotkov, po 10 letih na 10 odstotkov, po 15 letih na pet odstotkov in po 20 letih na 0 odstotkov, naj bi bila sedaj prvih 10 let stopnja 30 odstotkov, nad 10 let pa 15 odstotkov.

Čeprav Ministrstvo za finance javno izraža zavedanje, da se mednarodno gospodarsko okolje ohlaja, je popolnoma jasno, da napovedane spremembe izključno dodatno obremenjujejo gospodarske subjekte. Čeprav preizkušeni davčniki pozdravljamo zniževanje obremenitve stroškov dela, ni možno spregledati, da gredo spremembe izključno v smer notranjega rahljanja progresivne lestvice, ne pa v smer systemske uvedbe socialne kapice, kar ocenjujemo kot slabo rešitev. Nadalje preizkušeni davčniki opozarjamo, da rešitve pri razbremenitvi stroškov dela ciljajo izključno k razbremenitvi, ki bi povečala neto plače zaposlenih, ne pa tudi na razbremenitev stroškov dela podjetij, ki pri plačah iz višjih dohodkovnih razredih nesorazmerno bremenijo stroške dela podjetij. Celotna razbremenitev stroškov dela gre namreč izključno v korist dajatev iz bruto plače, medtem ko obremenitve delodajalcev ostajajo nespremenjene.

Predlagane spremembe pri stroških dela tako podjetjem ne prinašajo nikakršne razbremenitve, hkrati pa Vlada namerava izpad v celoti pobrati dodatno z obremenitvijo podjetij ter lastnikov podjetij. Zaradi ohlajanja gospodarske rasti v Sloveniji in tujini preizkušeni davčniki tako spremembo ocenjujemo kot izrazito nerazvojno, še več, razvojno problematično.

6.3. Sekcija preizkušenih notranjih revizorjev

6.3.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor obsega 160 ur in je razdeljeno na:

gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij	16 ur
poslovne finance in finančno analiziranje	18 ur
poklicno etiko in poslovno komuniciranje	8 ur
računovodstvo za odločanje	22 ur
sestavitev letnega poročila, konsolidiranje in revidiranje	14 ur
civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur
izvajanje notranjerevizijskih poslov	30 ur
pravila o strokovnem in etičnem ravnanju pri notranjem revidiranju	8 ur
vlogo notranje revizije in notranjerevizijsko načrtovanje	20 ur
upravljanje poslovnih procesov ter informacijsko tehnologijo	
in z njo povezana tveganja	16 ur

V letu 2017 je bilo razpisano izobraževanje, ki se je začelo januarja 2018. V dvajseto generacijo kandidatov za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor se je vpisalo 8 kandidatov. Izobraževanje smo v letu 2018 izvedli v celoti. Iz vseh predmetov so kandidati opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer spomladanski maja ali junija in jesenski oktobra ali novembra.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2018 je zaključno delo izdelalo in uspešno zagovarjalo 5 kandidatov.

6.3.2. Register preizkušenih notranjih revizorjev

V letu 2018 je pridobilo strokovni naziv 5 preizkušenih notranjih revizorjev.

Na dan 31. decembra 2018 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 245 preizkušenih notranjih revizorjev.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih notranjih revizorjev uvrsti osebo, kateri ji je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike notranjih revizorjev in delovala v skladu s pravili stroke, razvrščenimi v Hierarhiji pravil notranjega revidiranja, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2018 sta bila na tem seznamu vpisana 102 preizkušena notranja revizorja.

6.3.3. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih notranjih revizorjev

Preizkušeni notranji revizorji morajo za podaljšanje objave podatkov na seznamu aktivnih preizkušenih notranjih revizorjev v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2018 smo s področja notranje revizije izvedli:

- ponovitev delavnice Notranja revizija in prevare,
- delavnico Notranja revizija in prevare – nadaljevanje,
- seminar Program zagotavljanja in izboljševanja kakovosti,
- seminar Izražanje mnenja notranje revizije,
- seminar Revizijski pregled korporativnega upravljanja v teoriji in praksi,
- delavnico Razmerja med posameznimi funkcijami podjetij v okviru tristebnega pristopa v upravljanju tveganj (kombiniran proces dajanja zagotovil),
- seminar o porabi finančnih sredstev EU-ja.
-
- Skupaj z IIA – Slovenskim inštitutom smo izvedli 7. mednarodno konferenco IIA – Slovenskega inštituta.

6.3.4. 21. letna konferenca notranjih revizorjev

Inštitut je 15. in 16. novembra 2018 organiziral 21. letno konferenco notranjih revizorjev. Udeležencev je bilo 148. Na konferenci so bile predstavljene tele teme: Novosti pri pravilih notranjega revidiranja, Dileme pravnega reguliranja: ali je tako obsežno in podrobno pravno reguliranje nujno?, Svetovni trendi na področju strateškega menedžmenta, Strateška usmerjenost notranje revizije, Kako revidirati strategijo organizacije: ali je to sploh mogoče?, Proaktivnost notranje revizije pri proračunskih uporabnikih, Novi predpisi in standardi na področju zagotavljanja varnosti informacijskih sistemov, Kako uspešno pripraviti, naročiti in izvesti vdorni test, Kdaj notranji revizor po mnenju zunanje revizorja dela prave stvari, Notranja revizija v skupini – izločeni posel, Katera znanja potrebuje notranji revizor, da dela prave stvari, Nekaj izsledkov iz raziskav o notranji reviziji, Zagotavljanje in svetovanje – kje smo danes in v katero smer gremo?, Kaj vodstvo (uprava) pričakuje od notranjega revizorja?, Uporaba analitičnih orodij za preiskovanje prevar, Pomen soobstoja različnih identitet posameznice. Organizirana je bila tudi okrogla miza o tem, kdaj notranji revizor dela prave stvari.

6.3.5. Strokovna srečanja Sekcije preizkušenih notranjih revizorjev

Odbor Sekcije preizkušenih notranjih revizorjev je v letu 2018 organiziral tale strokovna srečanja:

- Predstavitev prevoda povzetka COSO ERM (2017),
- Notranje kontrole – ključ za pravilno obračunavanje DDV-ja,

- Sodelovanje notranjih in zunanjih revizorjev,
- Predstavitev trendov razvoja notranjrevizijske stroke iz mednarodne konference notranjih revizorjev v Dubaju.

6.3.6. Hierarhija pravil notranjega revidiranja

Slovenski inštitut za revizijo do konca leta 2018 še ni dobil soglasja IIA – Slovenskega inštituta za objavo prevoda izvedbenih navodil, ki jih je prevedel že konec leta 2017.

Iz Hierarhije pravil je umaknil Pojasnilo 1 – Končno poročanje o izsledkih posla in Pojasnilo 2 – Olistninjenje informacij – Razvidi o poslu.

Pripravil je tudi prevoda povzetka COSO ERM (2017), ki ga je uvrstil na tretjo raven Hierarhije.

6.3.7. Izobraževanje za strokovni naziv državni notranji revizor in preizkušeni državni notranji revizor

Slovenski inštitut za revizijo je bil izbran na razpisu za izvajalca izobraževanja za naziva državni notranji revizor in preizkušeni državni notranji revizor.

Izobraževanje je bilo razpisano jeseni, začelo pa se je januarja 2018. Za pridobitev strokovnega naziva državni notranji revizor se je vpisalo 33 kandidatov, za preizkušeni notranji revizor pa 25 kandidatov.

6.3.8. Problemska področja notranje revizije

V preteklosti smo večkrat opozarjali na težave notranjih revizorjev pri implementaciji strokovnih podlag. Izvajati notranje revidiranje, ki je zasnovano na tveganjih in usmerjeno v prihodnost, da lahko dodaja vrednost organizaciji, je za marsikaterega notranjega revizorja izziv, saj ni odvisno zgolj od njegovega znanja, ampak tudi od razvitosti okolja, v katerem deluje notranja revizija.

Da bi bila tveganja iz tega naslova čim manjša, je Odbor Sekcije preizkušenih notranjih revizorjev s pomočjo prevajalke in lektorice redno pripravljala slovenske prevode globalno uporabnih dokumentov, poleg tega pa skrbel tudi za redno sledenje novostim in obveščanje o njih. Žal je v lanskem letu prišlo do poskusa preprečitve objave prevedenih dokumentov, kot ena od posledic samostojne poti IIA – slovenskega inštituta, ki je od ustanovitve do konca leta 2018 deloval v okviru Slovenskega inštituta za revizijo. Zamude pri objavi slovenskih prevodov dokumentov zagotovo pomembno vplivajo na delovanje notranje revizije. Čeprav gre za dokumente, katerih uporaba je priporočena in ne obvezna, pa ti dokumenti omogočajo lažje in podrobnejše razumevanje Mednarodnih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, zato ima objava slovenskih prevodov veliko dodano vrednost za slovenske notranje revizorje in naše uporabnike.

Še vedno velja, da se od notranjega revizorja veliko pričakuje: vsakodnevno se srečujemo z izzivi, koliko znanj, veščin in drugih sposobnosti je dovolj, da opravljamo svoje delo, prav tako se sprašujemo, kako delati prave stvari. Kako delati tisto, kar v očeh drugih, in ne samo po našem prepričanju, dodaja vrednost organizaciji. Za odgovore na taka in podobna vprašanja so najprimernejši naši udeleženci. Pri iskanju odgovorov ugotavljamo kar precej razlik: nekateri deležniki z veseljem sodelujejo z notranjim revizorjem, namenjajo mu mesto, kjer ima popolne in ustrezne informacije, da lahko strokovno deluje; nekateri pa še vedno ne priznavajo notranjim revizorjem strokovnosti, zaupnosti, širine znanja, kakovosti priporočil. Za izboljšanje odnosov in izboljšanje razumevanja poslanstva notranje revizije intenzivno sodelujemo z različnimi strokovnimi institucijami; prav tako še vedno menimo, da bi lahko s sistematično vpeljanim nadzorom nad strokovnostjo dela in spoštovanjem kodeksov etike še dodatno zagotovili neoporečnost dela notranjih revizorjev.

Odbor Sekcije preizkušenih notranjih revizorjev za povečanje učinkovitosti dela notranjim revizorjem zagotavlja nabor posvetovanj in delavnic, ki notranjim revizorjem olajšajo delo, prenavlja Hierarhijo pravil notranjega revidiranja, skrbi za kontinuiteto prispevkov v SIR*IUS-u, v rubriki Iz prakse za prakso ter se redno in aktivno vključuje v morebitno problematiko v zakonodaji, ki vpliva ali bi lahko vplivala na notranjo revizijo. V letu 2018 smo obnovili in dopolnili spletno stran, naročili vrsto dodatnih knjig in ponovno obudili prakso, da člani odbora pripravljamo kratke povzetke knjig. Sodelujemo s priznanimi tujimi strokovnjaki s področja notranje revizije; pristopili pa smo tudi k intenzivnemu spodbujanju študentov. Izkoriščamo tudi prednost, da Slovenski inštitut za revizijo združuje imetnike različnih strokovnih nazivov, ki z medsebojno pomočjo in izmenjavo izkušenj lahko nastopamo skupaj in na tak način koristimo marsikateri organizaciji.

V letu 2018 je Slovenski inštitut za revizijo začel izobraževanje državnih notranjih revizorjev, kar pomeni nov mejnik tudi pri delu Odbora Sekcije preizkušenih notranjih revizorjev. Zaradi uvedbe novega izobraževanja in sprememb v okolju smo prenovili izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor.

6.4. Sekcija preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

6.4.1. Izobraževanje za preizkušenega revizorja informacijskih sistemov

Ker v zadnjih letih ni bilo dovolj zanimanja za vpis v izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov, je Inštitut v začetku leta 2018 sprejel Pravilnik o spremembah Pravilnika o pridobitvi potrdil o strokovnih nazivih preizkušeni davčnik, preizkušeni računovodja, preizkušeni notranji revizor in preizkušeni revizor informacijskih sistemov, o vpisu v registre pri Inštitutu ter načinu vodenja seznama aktivnih imetnikov nazivov, na podlagi katerega lahko naziv preizkušeni revizor informacijskih sistemov poleg kandidatov, ki imajo naziv CISA, pri The Information Systems Audit and Control Association, Inc., pridobijo tudi kandidati, ki imajo naziv Certified Information Security Auditor pri CIS, Certification & Information Security GmbH, imetniki obeh nazivov pa morajo opraviti še izobraževanje pri Inštitutu, ki obsega 78 ur in je razdeljeno na:

uvod v revidiranje informacijskih sistemov	20 ur
mednarodne standarde, dobre prakse in kontrolni okvir na področju IT	35 ur

informatijsko pravo
pravila revidiranja računovodskih izkazov in revizorjevo poročanje

17 ur
6 ur

V letu 2018 se je v izobraževanje vpisalo 10 kandidatov. Izobraževanje smo v letu 2018 izvedli v celoti. Iz vseh predmetov so kandidati opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer spomladanski maja ali junija in jesenski oktobra ali novembra.

6.4.2. Register preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

V letu 2018 strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov ni pridobil noben nov kandidat. Na dan 31. decembra 2018 je tako imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 106 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov. Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov uvrsti osebo, kateri je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike preizkušenega revizorja informacijskih sistemov in delovala v skladu s pravili stroke, razvrščenimi v Hierarhiji pravil revidiranja informacijskih sistemov, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2018 je bilo na tem seznamu vpisanih 17 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov.

6.4.3. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

Preizkušeni revizorji informacijskih sistemov morajo za podaljšanje objave podatkov na seznamu aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov, ki se dodatno izobražujejo po pravilih Inštituta, v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike. V letu 2018 je Inštitut organiziral seminarja s področja revidiranja informacijskih sistemov:

- Novi izzivi zagotavljanja varnosti in skladnosti informacijskih sistemov in
- Varovanje informacij v luči standardov in zakonov.

6.4.4. 26. mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov

25. in 26. septembra 2018 je Inštitut organiziral 26. mednarodno konferenco o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov. Njeno delo je spremljalo 63 udeležencev. Na konferenci so bile obravnavane tele teme: Center za energetske informacije in analize na Madžarskem, Kibernetska varnost? Tega pa ne potrebujem., Šopek raziskav varovanja informacij, Zakon o informatijski varnosti, Varnost mobilnih komunikacij, Fenomen digitalnih zapisov posnetkov

slik, Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov (GDPR) in njen vpliv na informacijsko varnost, Ocene učinka na varstvo osebnih podatkov (DPIA), Akreditiranje in certificiranje po GDPR-ju in ZVOP-u, Pasti revidiranja sistema upravljanja uporabniških pravic v informacijskem sistemu, Strojno učenje in revizija informacijskih sistemov, Kriptovalute in davki, Določanje pomembnosti odkritih odstopanj in stopnje tveganja pri reviziji informacijskih sistemov, Vloga informatikov pri vzpostavitvi in zagotavljanju varovanja sredstev organizacije, Govorica telesa.

6.4.5. Strokovna srečanja Sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

Odbor Sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov je v letu 2018 organiziral strokovna srečanja:

- Tehnologija blockchain,
- Poslovna vrednost pametnih pogodb,
- Brezpilotni zrakoplovi in slovenska zakonodaja ter nadzor nad njimi,
- Vizualizacija revizijskih poročil.

6.4.6. Hierarhija pravil revidiranja informacijskih sistemov

Odbor Sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov v letu 2018 ni objavil nobenega novega pravila stroke.

6.4.7. Problemska področja revizije informacijskih sistemov

Vsaka organizacija in posameznik pri svojem delovanju ali spremljanju poslovanja uporablja eno ali več informacijskih rešitev. Z vidika uporabnika je seveda najpomembnejše, da informacijske rešitve delujejo nemoteno. Z vidika lastnikov organizacije pa je poleg tega pomembno tudi, da so sredstva organizacije primerno varovana. Ker se del sredstev v organizacijah v današnjem času v večini pojavlja v elektronski obliki, je zanje ključno zagotavljanje ustrezne mere informacijske varnosti. Primeri iz prakse pa največkrat kažejo, da se tudi lastniki, še manj pa uporabniki, ne zavedajo tveganj, ki izhajajo iz pomanjkljivosti varovanja informacijskih sredstev.

Ugotavljamo, da revizorji informacijskih sistemov, predvsem v sodelovanju z notranjimi revizorji, revizorji računovodskih izkazov, upravljavci tveganj in drugimi sodelavci, ki opravljajo sorodne funkcije, vsako leto bolj pripomoremo k ozaveščanju obstoja tveganj na področju informacijske varnosti, kar je prvi korak k obvladovanju teh tveganj. Ocenjujemo, da je v letu 2018 k ozaveščanju precej pripomogla tudi nova Uredba s področja varovanja osebnih podatkov (GDPR), ki med drugim zahteva primerno varovanje osebnih podatkov v organizacijah. Ker večina organizacij osebne podatke po omenjeni Uredbi obdeluje v elektronski obliki, mora za njihovo varovanje zagotoviti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe. To pa ni nič drugega kot zagotavljanje neke minimalne varnosti osebnih podatkov. Poleg tega je v začetku leta 2018 začel veljati Zakon o kritični infrastrukturi, katerega temeljni namen je sistemsko urediti zagotavljanje neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture v RS. Maja 2018 pa je začel veljati še Zakon o informacijski varnosti, katerega namen je

ureditev področja informacijske varnosti in zagotovitev visoke ravni varnosti omrežij in informacijskih sistemov v RS, ki so bistvenega pomena za nemoteno delovanje države v vseh varnostnih razmerah in zagotavljajo bistvene storitve za ohranitev ključnih družbenih in gospodarskih dejavnosti. Ta predpis zahteva primerno obvladovanje tveganj na področju zagotavljanja kibernetike varnosti, upravljanja incidentov. Čeprav zadnja predpisa ne veljata za vse vrste organizacij, sta pomembna za ozaveščanje na tem področju. Tako se poleg finančnih institucij varovanje informacij, tudi z vidika predpisov, ureja tudi na drugih področjih, kar je vzpodbudno.

Kljub vsemu ostaja še precej pomembnih področij revizije informacijskih sistemov, ki v Sloveniji po mnenju Sekcije PRIS-a niso ustrezno urejena:

- redni letni revizijski pregledi delovanja in uporabe ključnih informacijskih sistemov javne in državne uprave ter družb v večinski lasti države;
- redni letni revizijski pregledi pogodb na področju informatike javne in državne uprave ter družb v večinski lasti države;
- neustrezna javna naročila v primeru zahtev znanj, veščin in certifikatov, ki jih potrebujejo izvajalci dajanja zagotovil za področje informacijskih sistemov;
- revidiranje in nadzor ponudnikov storitev v oblaku na trgu;
- revidiranje in nadzor ponudnikov elektronskih identitet in videoidentifikacije;
- revidiranje ponudnikov storitev po direktivi PSD2.

Izzivi, s katerimi se bomo revizorji informacijskih sistemov srečevali tudi v prihodnje, so predvsem:

- vpeljati nadzor nad kakovostjo dela preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov in s tem dvigniti raven storitev na tem področju;
- dvigniti raven zavedanja tveganj na področju informacijskih rešitev na vseh ravneh v organizacijah (najprej pri pristojnih za upravljanje, nato tudi pri revizorjih, upravljavcih tveganj ...);
- določiti vrsto informacijskih rešitev in področja uporabe, kjer bi bilo smiselno opraviti letni pregled delovanja širšega okolja informacijske tehnologije;
- opredeliti informacijske rešitve, ki bi jih bilo smiselno revidirati pred vpeljavo v ciljno okolje, in izdati mnenje glede tveganosti njihove uporabe v ciljnem okolju;
- predpisati ukrepe za zaščito interesov tretjih oseb pri elektronskem poslovanju in možne oblike preverjanj;
- izdati priporočila za vključevanje aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov v pomembne IT-projekte zaradi zmanjševanja tveganja in pravočasnega ukrepanja;
- revidirati sodobne informacijske rešitve (npr. mobilne rešitve, storitve in rešitve v oblaku, rešitve z možnostjo spletnega upravljanja, družbenih omrežij in z njimi povezanih storitev idr.);
- zagotoviti mehanizme za preprečevanje zlorab in zavajanja uporabnikov v primeru izdanih zagotovil s strani revizorja informacijskih sistemov ali uveljavljene domače in tuje organizacije.

6.5. Sekcija preizkušenih poslovnih finančnikov

Tudi v letu 2018 Sekcija preizkušenih poslovnih finančnikov ni delovala.

6.6. Sekcija pooblaščenih ocenjevalcev

6.6.1. *Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij*

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij traja 172 ur in je razdeljeno na:

gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij	16 ur
poklicno etiko in poslovno komuniciranje	5 ur
civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur
davčno pravo in obdavčitev pravnih oseb	20 ur
računovodenje in Slovenske računovodske standarde	20 ur
matematične in statistične metode	10 ur
izbrane teme iz sodobnih poslovnih financ	26 ur
metode ocenjevanja vrednosti podjetij	29 ur
osnove vrednotenja podjetij	16 ur
posebnosti pri ocenjevanju vrednosti podjetij	
in pregled poročila o ocenjevanju vrednosti ter	12 ur
Standarde ocenjevanja vrednosti	10 ur

V letu 2017 je bilo razpisano izobraževanje, ki se je začelo januarja 2018. V izobraževanje se je vpisalo 9 kandidatov. Na podlagi Pravilnika o pridobitvi potrdil o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij je lahko kandidat oproščen opravljanja izpita iz (dela) predmeta na podlagi izpita, ki ga je opravil z izobraževanjem pri Inštitutu ali pri Ameriškem združenju ocenjevalcev (American Society of Appraisers), če njegova vsebina ustreza predmetniku. Na tej podlagi je kandidat vložil zahtevek za oprostitev opravljanja izpitov in bil oproščen posameznih izpitov, ki jih je že opravljal pri Inštitutu. Zaradi majhnega števila vpisanih kandidatov izobraževanja nismo izvedli v celoti. Izvedena so bila predavanja iz gospodarskega prava, prava družb in upravljanja podjetij, civilnega prava in gospodarskih pogodb, računovodenja in Slovenskih računovodskih standardov, davčnega prava in obdavčitve pravnih oseb, matematičnih in statističnih metod, standardov ocenjevanja vrednosti ter poklicne etike in poslovnega komuniciranja. Iz teh predmetov so kandidati opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka iz vseh predmetov v okviru izobraževanj, in sicer spomladanski maja ali junija in jesenski oktobra ali novembra.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2018 je zaključno delo zagovarjalo 9 kandidatov, 5 jih je bilo na zagovoru uspešnih.

6.6.2. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin obsega 146 ur in je razdeljeno na:

računovodenje in davke	12 ur
gospodarske pogodbe in civilno pravo	6 ur
osnovna pravna znanja	8 ur
finančno matematiko in statistične metode	6 ur
osnove poslovnih financ	10 ur
standarde ocenjevanja vrednosti	10 ur
načine in metode ocenjevanja vrednosti nepremičnin	56 ur
ocenjevanje vrednosti za posebne namene	6 ur
vpliv okolja na vrednost nepremičnin ter energetska učinkovitost stavb	4 ure
ocenjevanje vrednosti zemljišč in specialnih nepremičnin	
ter analizo najgospodarnejše uporabe	16 ur
poročanje o oceni vrednosti	12 ur

V izobraževanje, ki se je začelo januarja 2018, se je vpisalo 17 kandidatov, 1 kandidat se je kasneje iz izobraževanja izpisal. Na podlagi Pravilnika o pridobitvi potrdil o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin je lahko kandidat oproščen opravljanja izpita iz (dela) predmeta na podlagi izpita, ki ga je opravil z izobraževanjem pri Inštitutu ali pri Ameriškem združenju ocenjevalcev (American Society of Appraisers), če njegova vsebina ustreza predmetniku. Na tej podlagi je 1 kandidat vložil zahtevek za oprostitev opravljanja izpitov in bil oproščenih posameznih izpitov, ki jih je že opravil pri Inštitutu. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih; poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer maja oziroma junija in oktobra oziroma novembra.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2018 je zaključno delo zagovarjalo 16 kandidatov, 12 kandidatov je bilo na zagovoru uspešnih.

6.6.3. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme obsega 116 ur in je razdeljeno na:

računovodenje in davke	12 ur
gospodarske pogodbe in civilno pravo	6 ur
osnovna pravna znanja	8 ur
finančno matematiko in statistične metode	6 ur
osnove poslovnih financ	10 ur
standarde ocenjevanja vrednosti	10 ur
osnove ocenjevanja vrednosti strojev in opreme	26 ur
načine in metode ocenjevanja vrednosti premičnin	32 ur

V letu 2018 za izobraževanje ni bilo dovolj zanimanja, zato ga nismo izvajali. Izvedena pa sta bila 2 redna izpitna roka, in sicer maja oziroma junija in oktobra oziroma novembra, za kandidate v izobraževanju v preteklih letih.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2018 so zaključno delo za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme uspešno zagovarjali 3 kandidati.

6.6.4. Register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Pogoji za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti po ZRev-2 so zaključen študijski program druge stopnje po zakonu, ki ureja visoko šolstvo, oziroma najmanj tej stopnji enakovredna izobrazba, uspešno opravljen preizkus strokovnih znanj za posamezni naziv, 5 let delovnih izkušenj na področju, ki zahteva znanje, potrebno za opravljanje nalog ocenjevanja vrednosti podjetij, nepremičnin oziroma strojev in opreme, dejstvo, da oseba ni (bila) pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo, oseba mora imeti visoko raven aktivnega znanja slovenščine, v preteklosti ji ni bilo odvzeto dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca. Oseba, ki izpolnjuje te pogoje, lahko zaprosi za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti. Dovoljenje za opravljanje nalog je v letu 2018 pridobilo 8 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij, 13 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin in 1 pooblaščen ocenjevalec vrednosti strojev in opreme.

ZRev-2 je določal, da velja dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti 2 leti³ od izdaje. Veljavnost dovoljenja se podaljša, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. V letu 2018 je dovoljenje za opravljanje nalog poteklo 19 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti podjetij, 15 jih je vložilo zahtevo za njegovo podaljšanje, vsem je bilo dovoljenje podaljšano za dve leti. Dovoljenje je poteklo tudi 56 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti nepremičnin, 54 jih je vložilo zahtevo za njegovo podaljšanje, vsem je bilo dovoljenje podaljšano za dve leti. Prav tako je dovoljenje poteklo 3 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti strojev in opreme, vsem je bilo podaljšano.

Na dan 31. decembra 2018 je imelo dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij 70 ocenjevalcev vrednosti podjetij. V register je bilo vpisanih

³ Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o revidiranju, ki je začel veljati 12. 1. 2019, se obdobje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti z dveh let podaljša na tri leta.

tudi 130 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin ter 14 ocenjevalcev vrednosti strojev in opreme z dovoljenjem za opravljanje nalog.

6.6.5. Dopolnilno izobraževanje pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Pooblašчени ocenjevalci vrednosti so morali za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, od tega najmanj polovico z izobraževanjem, ki ga Inštitut označi z oznako C, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti.

Večino seminarjev za dodatno izobraževanje organizira Inštitut. V letu 2018 smo organizirali tele seminarje oziroma delavnice:

- Uporaba temeljnih statističnih metod pri ocenjevanju vrednosti,
- Nova zakona: Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2) in Gradbeni zakon (GZ) ter prepoznavanje nedovoljenih objektov pri ocenjevanju vrednosti nepremičnin,
- MSOV 2017,
- Vpliv nove prostorske gradbene zakonodaje na nepremičninsko pravo – javnopravni in civilnopravni vidik,
- Koncept metod ocenjevanja vrednosti nepremičnin, delov nepremičnin, pravic in škod pri gradnji gospodarske javne infrastrukture (državne in občinske),
- Celovito svetovanje pri prodaji podjetij,
- Celovito svetovanje pri prevzemih podjetij,
- Sklepanje pogodb glede nepremičnin s poudarkom na oblikovanju zemljiškoknjižnih dovolil,
- Sklepanje pogodb in odškodninska odgovornost ocenjevalcev vrednosti in revizorjev,
- Diskontna mera, mera kapitalizacije in ocenjevanje vrednosti nepremičnin po na donosu zasnovanem načinu.

6.6.6. 21. letna konferenca ocenjevalcev vrednosti

Inštitut je 7. in 8. junija 2018 organiziral 21. letno konferenco ocenjevalcev vrednosti. Njeno delo je spremljalo 197 udeležencev.

Na konferenci so bile obravnavane teme: Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin – ZMVN-1 – sodelovanje ocenjevalcev vrednosti, Trenutni položaj ocenjevalcev vrednosti, Ekonometrični model za napovedovanje gibanja cen nepremičnin (nadaljevanje), Ocenjevanje neopredmetenih sredstev – Metoda presežnega donosa, Iskanje optimalne rešitve za digitalni uspeh in preživetje v 21. stoletju, Industrijska revolucija 4.0, Kako lahko pristopimo k vrednotenju kriptoinmetij, žetonov ali valut?, Makroekonomske in finančne razmere v Sloveniji, Likvidacijski diskonti, Deželno tveganje, Pravne pasti pri delu ocenjevalcev in njihova odškodninska odgovornost, Mera kapitalizacije. Organizirana je bila

tudi okrogla miza na temo Industrijske revolucije in kriptovalut – izzivi, ki nas čakajo pri ocenjevanju vrednosti.

Na konferenci so bila podeljena tudi potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti.

6.6.7. Strokovna srečanja Sekcije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Odbor Sekcije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti je v letu 2018 nadaljeval organizacijo strokovnih srečanj, na katerih je in bo tudi v prihodnje obravnaval aktualne strokovne teme. V letu 2018 je bilo organizirano strokovno srečanje Določanje višine likvidacijskega faktorja.

6.6.8. Pravila ocenjevanja vrednosti

Odbor Sekcije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti je pripravil in predložil v sprejetje Strokovnemu svetu z MSOV-ji (2017) usklajene SPS 1 – Ocenjevanje vrednosti podjetij, SPS 2 – Ocenjevanje vrednosti pravic na nepremičninah, SPS 3 – Ocenjevanje vrednosti strojev in opreme ter ostalih premičnin, SPS 8 – Ocenjevanje vrednosti za računovodsko poročanje in Pojasnilo 1 – Podrobnejša vsebina pisnega poročila pooblaščenega ocenjevalca. K novim SPS-jem in pojasnilu je dala soglasje Agencija. V soglasju z Agencijo je Inštitut sprejel tudi sklep o prenehanju veljave SPS 6 – Načini izvajanja Uredbe o izvajanju ukrepov za stabilnost bank.

6.6.9. Problemska področja ocenjevanja vrednosti

S sprejetjem dopolnil Zrev-2 v letu 2018 je bil določen dolgoročni pravni okvir delovanja stroke ocenjevanja vrednosti v Sloveniji. Dopolnjeni Zrev-2 za pooblaščne ocenjevalce vrednosti ni prinesel pomembnih sprememb, čeprav smo v pripravi zakonskih sprememb intenzivno in tvorno sodelovali s svojimi predlogi. Še vedno smo prepričani, da so zakonske rešitve neustrezne, neracionalne in ne nudijo ustrezne podpore za razvoj stroke ocenjevanja vrednosti v Sloveniji. Kljub temu bomo pooblaščeni ocenjevalci vrednosti delovali na način, da se stroke ocenjevanja vrednosti razvija in nadzoruje v okviru naše strokovne organizacije pod okriljem Slovenskega inštituta za revizijo, kar je tudi priporočilo in dobra praksa v okviru članic IVSC-ja. Sledili bomo International Professional Standards, ki predvidevajo vzpostavitev sistema, ki bodo zagotavljali razvoj stroke na eni strani in zaščito javnega interesa na drugi, in sicer s pomočjo izobraževanja, sistema podaljševanja licenc, nadzora nad delom ocenjevalcev vrednosti. Dejansko napotujejo na sistem, ki v slovenski ocenjevalski stroki, ki deluje v okviru Slovenskega inštituta za revizijo, velja že od leta 1998. V svetu je torej trend, da se stroke ocenjevanja vrednosti uredi na način, kot je v okviru Inštituta urejen že od leta 1998, v Sloveniji pa ostajamo pri rešitvah, ki predstavljajo podržavljenje stroke ocenjevanja vrednosti. Inštitut je med drugim član dveh najpomembnejših mednarodnih organizacij, in sicer Mednarodnega odbora za standarde ocenjevanja vrednosti in Združenja TEGoVA.

V letu 2018 smo se intenzivno ukvarjali z implementacijo novih MSOV 2017 v praksi. Prenovljeni standardi so v stroko ocenjevanja vrednosti prinesli precej novosti, zato smo novim razvojnim smernicam ustrezno prilagodili tudi ostala pravila stroke v hierarhiji in jih z organiziranim izobraževanjem in članki v spletni reviji SIR*IUS prenesli med svoje člane.

Stroka ocenjevanja vrednosti v Sloveniji se je v letu 2017 na področju ocenjevanja vrednosti nepremičnin ukvarjala s spreminjajočimi se razmerami na trgu nepremičnin, ki so vplivale na spremembo ekonomskih in finančnih parametrov, ki jih pri ocenjevanju pravic na nepremičninah uporabljajo pooblaščen ocenjevalci. V letu 2018 se je nadaljevala živahna dejavnost na nepremičninskem trgu, kar je pozitivno vplivalo na preglednost tega trga. Pomanjkanje primerljivih podatkov ter analitičnih podlag in finančnih parametrov, značilnih za slovenski nepremičninski trg, nas je spodbudilo, da smo v okviru Odbora Sekcije ocenjevalcev vrednosti ustanovili delovne skupine, ki so se poglobljeno ukvarjale s posameznimi strokovnimi vprašanji. Tako smo v sodelovanju z GURS-om pripravili raziskavo slovenskega nepremičninskega trga z vidika zahtevanih stopenj donosnosti (diskontnih stopenj), ki izhajajo iz kupoprodajnih transakcij in najemnih razmerij na slovenskem nepremičninskem trgu. Tako pridobljene analitične osnove nam bodo v prihodnje omogočile, da bo ocenjevanje vrednosti nepremičnin čim tesneje povezano z dejanskim dogajanjem na trgu. Ker v ocenjevanje vrednosti nepremičnin vse bolj vstopajo poslovne vsebine, ki so sicer v domeni ocenjevalcev vrednosti, postaja ocenjevanje vrednosti nepremičnin vse bolj kompleksno in interdisciplinarno. Zato smo v okviru odbora Sekcije ocenjevalcev vrednosti ustanovili multidisciplinarno delovno skupino za področje ocenjevanja vrednosti premoženja s posebnim trgovalnim namenom (angl. Trade Related Property), ki je pripravila usklajena strokovna izhodišča za tovrstno ocenjevanje.

V okviru stroke ocenjevanja vrednosti podjetij zaradi dinamično spreminjajočega se poslovnega okolja vse več pozornosti namenjamo obvladovanju in ocenjevanju nematerialnih gonil vrednosti podjetij. Za ta namen smo pripravili in izvedli sklop izobraževalnih vsebin, ki smo jih predstavili v okviru konference in v okviru tej temi posvečenega seminarja. Vse večja prisotnost nematerialnih gonil vrednosti od ocenjevalcev vrednosti zahteva poglobljeno dopolnjevanje obstoječega znanja ter tekoče spremljanje razvoja stroke v širšem mednarodnem prostoru. Preko svojega člana v odboru za pripravo novih mednarodnih standardov se aktivno vključujemo v delo mednarodnega odbora IVSC, hkrati pa smo aktivno vključeni tudi v delo mednarodne organizacije TEGoVA, ki povezuje evropske ocenjevalce vrednosti. Naši predstavniki so se udeležili letne skupščine obeh mednarodnih združenj.

Področje ocenjevanja vrednosti strojev in opreme se je v zadnjih letih začelo hitro širiti. Nove tehnologije, ekologija, trajnostni razvoj, e-mobilnost ... so teme, ki bodo iz leta v leto pomembneje vplivale tudi na področje ocenjevanja vrednosti strojev in opreme. Pričakujemo lahko, da bo na tem področju v nekaj letih prišlo do disruptivnih sprememb, ki bodo pomembno vplivale na razvoj tega področja. Po dolgem času smo v izobraževalni program za naziv pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme uspeli privabiti večje število kandidatov, zato smo prepričani, da bomo v naslednjih letih na tem področju lahko strokovno sledili vsem prihajajočim spremembam.

Da bi pooblaščenim ocenjevalcem lahko zagotovili dostop do najnovejših spoznanj na področju ocenjevanja vrednosti, smo tudi v letu 2018 nadaljevali prakso, da vsako leto v Slovenijo pripeljemo vsaj enega tujega eminentnega strokovnjaka s področja ocenjevanja vrednosti.

Znanje, ki ga ocenjevalci vrednosti pridobimo v okviru programa izobraževanja in pri svojem vsakodnevem praktičnem delu, je širšega značaja in ga lahko ocenjevalci vrednosti uporabljamo tudi pri izvajanju ocenjevanja vrednosti podobnih storitev. Cilj Odbora je, da se z ustrezno podporo pri pripravi pravil stroke ocenjevanja vrednosti, pri izobraževanju ter izdajanju strokovnih mnenj in rešitev še naprej čim aktivneje vključuje v razvoj in promocijo stroke ocenjevanja vrednosti v Sloveniji, ki je kljub težavam, ki smo jim bili priča v zadnjih letih, tudi po navedbah naših kolegov iz tujine na zavidljivo visoki strokovni ravni.

6.6.10. Nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti

Po ZRev-2 se nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti opravlja zaradi preverjanja, ali pooblaščeni ocenjevalci vrednosti pri opravljanju ocenjevanja vrednosti ravnajo v skladu s pravili ocenjevanja vrednosti. Nadzor se opravlja:

- s sprotnim preverjanjem, ali osebe, ki zaprosijo za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, izpolnjujejo pogoje iz 90. člena ZRev-2;
- z neposrednim preverjanjem in sprotnim spremljanjem, ali oseba, ki zaprosi za podaljšanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, izpolnjuje pogoje za to podaljšanje, kar pomeni, da se ugotavlja, ali je oseba opravila program dodatnega strokovnega izobraževanja;
- s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, ki so po določbah tega zakona dolžni poročati Inštitutu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah; na podlagi 96. člena ZRev-2 so pooblaščeni ocenjevalci vrednosti Inštitutu dolžni poročati o spremembah podatkov, ki se vpisujejo v register, in sicer so to dolžni storiti v 15 dneh od spremembe, ter o pogodbah o ocenjevanju vrednosti, ki so jih sklenili za posamezno poslovno leto v skladu s Pravilnikom o rednem letnem poročanju pooblaščenih ocenjevalcev;
- z opravljanjem pregledov dela pooblaščenih ocenjevalcev na podlagi sprejetega letnega načrta opravljanja nadzorov o spremembah podatkov, ki se vpisujejo v register, in sicer so to dolžni storiti v 15 dneh od spremembe, ter o pogodbah o ocenjevanju vrednosti, ki so jih sklenili za posamezno poslovno leto v skladu s Pravilnikom o rednem letnem poročanju pooblaščenih ocenjevalcev;
- z opravljanjem pregledov dela pooblaščenih ocenjevalcev na podlagi sprejetega letnega načrta opravljanja nadzorov.

Inštitut je opravljal nadzor na vseh z zakonom predvidenih področjih. Pregledi dela pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti se opravljajo v prostorih Inštituta. Pooblaščeni ocenjevalci v skladu z zahtevo za opravljanje pregleda nalog predložijo Inštitutu dokumentacijo, ki je predmet nadzora. Za posamezni nadzor so praviloma pooblaščeni 2 pooblaščena ocenjevalca vrednosti in vodja postopka. Po končanem pregledu dokumentacije pooblaščene osebe sestavijo zapisnik, v katerem podrobno opišejo nepravilnosti, ki so jih ugotovile v postopku izvajanja nadzora. Zapisnik prejme pooblaščeni ocenjevalec vrednosti najkasneje v 8 dneh po opravljenem nadzoru s pozivom, da v roku, ki ga določi Inštitut (običajno v 15 dneh), predloži pisne pripombe. Zapisnike in pripombe k njim obravnava Strokovni svet, ki ugotavlja, ali je na podlagi v nadzoru ugotovljenih dejstev mogoče sklepati o sumu pomembnejših nepravilnosti, ki bi zahtevale ustrezno ukrepanje, če bi bile v postopku izrekanja sankcije potrjene. Inštitut obvesti Agencijo o sumu morebitnih pomembnejših nepravilnosti za vsak posamezni nadzirani subjekt v svojem strokovnem mnenju. Poleg tega izroči Inštitut Agenciji vso dokumentacijo, pridobljeno v okviru nadzora,

vključno z zapisnikom, s pripombami k zapisniku in priporočili za kakovostnejše opravljanje nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti.

6.6.11. Opravljeni pregledi opravljanja nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti v letu 2018

Leta 2018 smo nadaljevali preglede opravljanja nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti na podlagi ZRev-2. Načrt opravljanja nadzorov za leto 2018 je na podlagi strateškega načrta sprejel Strokovni svet, k njemu pa je dala soglasje Agencija. Tako so bili v skladu z letnim načrtom za leto 2018 in prejetimi prijavi nad delom pooblaščenih ocenjevalcev začeti postopki nadzora nad 11 pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti nepremičnin (2 postopka nista bila zaključena), 7 pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti podjetij ter 1 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti strojev in opreme.

Podatki o opravljenih nadzorih so prikazani v tabeli 4.

Tabela 4: Podatki o opravljenih nadzorih

	Število nadzorov, 31. 12. 2018	Število tistih, ki ocenjujejo vrednost (na dan 15. 5. 2018)	Začeti nadzori
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti nepremičnin	130	91 ⁴	11
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti podjetij	70	34 ⁵	8
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti strojev in opreme	14	9	1

6.6.12. Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov

Pri opravljanju nadzorov v letu 2018 je Inštitut pri pregledu dela posameznih pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti ugotovil pomembnejše nepravilnosti, o katerih je v strokovnih mnenjih obvestil Agencijo.

Pregled ugotovljenih nepravilnosti na podlagi ZRev-2 prikazuje tabela 5.

⁴ 3 pooblašчени ocenjevalci vrednosti nepremičnin so poročali o pregledovanju poročil v skladu s SPS 7.

⁵ 7 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij je poročalo tudi o poročilih v skladu z ZFPPIPP-jem, 1 je izdelal samo takšne vrste poročilo.

Tabela 5: Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov v letu 2018

Subjekt nadzora	Leto 2018	
	Število postopkov nadzora v letu 2018	Primeri ugotovljenih pomembnejših nepravilnosti
Pooblaščenec ocenjevalci vrednosti nepremičnin	14 ⁶	6
Pooblaščenec ocenjevalci vrednosti podjetij	11 ⁷	0
Pooblaščenec ocenjevalci vrednosti strojev in opreme	1	1

7. DRUGE NALOGE INŠTITUTA

V tem poročilu je opisana izpolnitev programa dela za leto 2018 po sekcijah. Delo Inštituta v preteklem letu pa je segalo tudi na druga področja. Poročamo le o nekaterih najpomembnejših.

7.1. Izdajateljska dejavnost

V letu 2018 je Inštitut nadaljeval izdajo spletne revije SIR*IUS, v kateri pozornost posvečamo predvsem strokovnim problemom s področja davkov, računovodstva, ocenjevanja vrednosti, zunanje revizije, revizije informacijskih sistemov ter notranje revizije. Razdeljena je v tri sklope, od katerih prvi sklop zajema teoretične strokovne članke z različnih področij, drugi del zajema strokovne razlage praktičnih problemov, ki jih predhodno obravnavajo in potrdijo ustrezni organi Slovenskega inštituta za revizijo, tretji pa je namenjen raznim obvestilom Inštituta.

⁶ Zaključenih je bilo tudi 5 postopkov, začeti v letu 2017.

⁷ Zaključeni so bili tudi 3 postopki, začeti v letu 2017.

7.2. Dodatno izobraževanje

Poleg posvetovanj, ki so jih po svojem programu dela pripravile posamezne sekcije, je Inštitut pripravil tudi:

- seminar Izzivi »GDPR« in ZVOP-2«,
- delavnico Uporaba temeljnih statističnih metod v financah in ekonomiji,
- seminar Aktualna vprašanja stvarnega in zemljiškoknjižnega prava s pregledom sodne prakse.

8. PROSTORSKA IN KADROVSKA PROBLEMATIKA

8.1. Prostorska problematika

Inštitut opravlja svojo dejavnost v prostorih, ki jih ima v najemu od Zveze računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

9. RAČUNOVODSKI IZKAZI

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2018

Postavka	Znesek	
	tekočega leta	prejšnjega leta
2	4	5
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	1.125.068	1.092.354
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje		
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve		
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	9.060	
5. Stroški blaga, materiala in storitev	618.734	464.892
a. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	6.517	3.735
b. Stroški storitev	612.217	461.157
6. Stroški dela	394.754	423.949
a. Stroški plač	304.261	330.901
b. Stroški pokojninskih zavarovanj	28.247	43.509
b. Stroški drugih socialnih zavarovanj	22.183	24.087
c. Drugi stroški dela	40.063	25.452
7. Odpisi vrednosti	4.547	14.922
a. Amortizacija	3.136	5.123
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih		
c. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	1.411	9.799
8. Drugi poslovni odhodki	1.087	28
9. Finančni prihodki iz deležev		
10. Finančni prihodki iz danih posojil		
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.477	1.383
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	117	177
15. Drugi prihodki	4	9
16. Drugi odhodki	5	6
17. Davek iz dobička	21.803	38.287
18. Odloženi davki		
19. Čisti presežek prihodkov obračunskega obdobja	94.562	151.485
*POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA PODLAGI DELOVNIH UR V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (na dve decimalki)	4,78	5,16
ŠTEVILO MESECEV POSLOVANJA	12	12

BILANCA STANJA
na dan 31. decembra 2018

Postavka	Znesek	
	tekočega leta	prejšnjega leta
SREDSTVA	768.216	735.402
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	1.941	2.940
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	0
II. Opredmetena osnovna sredstva	1.941	2.940
3. Druge naprave in oprema	1.941	2.940
III. Naložbene nepremičnine	0	0
IV. Dolgoročne finančne naložbe	0	0
V. Dolgoročne poslovne terjatve	0	0
VI. Odložene terjatve za davek	0	0
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	759.246	727.903
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0
II. Zaloge	0	0
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	0
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	212.857	191.739
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	187.845	187.169
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	25.012	4.570
V. Denarna sredstva	546.389	536.164
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	7.029	4.559
Zunajbilančna sredstva	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	768.216	735.402
A. LASTNI VIRI	521.335	426.773
I. Ustanovitveni vložek	8.517	8.517
II. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	0	0
III. Preneseni čisti presežek	418.256	266.771
1. Nerazporejeni čisti presežek prihodkov	418.256	266.771
V. Čisti presežek poslovnega leta	94.562	151.485
1. Čisti presežek prihodkov poslovnega leta	94.562	151.485
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0	0
I. Dolgoročne finančne obveznosti	0	0
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0
III. Odložene obveznosti za davek	0	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	98.104	173.078
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	0	0
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	98.104	173.078
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	22.138	23.236
2. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	4.741	2.802
3. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	71.225	147.040
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	148.777	135.551
Zunajbilančne obveznosti	0	0

10. SKLEPNE UGOTOVITVE

Inštitut je svoje naloge v letu 2018 izvajal po programu dela za leto 2018, ki ga je po prejšnji obravnavi Revizijskega in Strokovnega sveta Inštituta sprejel Svet Inštituta. Z njim so bile začrtane temeljne naloge Inštituta v letu 2018. Poleg nalog, ki jih je moral opraviti po zakonu o revidiranju, statutu in programu dela, pa je opravil še nekatere druge, ki niso bile predvidene. V programu dela za leto 2018 so bile naloge projektno načrtovane po sekcijah.

V decembru 2018 so bile sprejete spremembe ZRev-2. Z njihovo uveljavitvijo so praktično vse pristojnosti iz naslova zunanje revidiranja prešle na Agencijo za javni nadzor nad revidiranjem. Čeprav po ZRev-2 Inštitut tako nima več zakonskih pristojnosti na področju zunanje revidiranja, pa bo še naprej deloval na strokovnih področjih, ki jih je pokrival do sedaj, vključno z zunanjim revidiranjem. Inštitut je še vedno tudi član Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov (IFAC) in Evropskega združenja računovodskih strokovnjakov (Accountancy Europe). Prepričani smo, da Slovenija mora imeti svoje predstavnike v teh dveh vodilnih strokovnih organizacijah, saj po ZRev-2 neposredno uporabljamo Mednarodne standarde revidiranja. Članstvo pa je povezano tudi s plačilom letne članarine.

Vsekakor bo moral Inštitut glede na določbe spremenjenega ZRev-2 spremeniti svoje delovanje in tudi način financiranja ter sprejeti nov poslovni model. V tem okviru bo Inštitut v zakonskem roku pripravil tudi spremembe statuta. Ne glede na spremembe ZRev-2 ocenjujemo, da zakonske spremembe ne bodo pomembno vplivale ali ogrožale delovanja in finančnega poslovanja Inštituta v letu 2019. Inštitut pa je tudi že sprejel nekaj ukrepov v zvezi z zniževanjem stroškov. Prepričani smo, da mora Slovenski inštitut za revizijo ostati strokovna institucija na področju revidiranja, podobno, kot je urejeno v drugih državah EU-ja. Ker zakonodaja v Sloveniji ureja združevanje vseh na ravni EU-ja reguliranih poklicev (notarjev, odvetnikov, zdravnikov, inženirjev ...) v strokovnih združenjih (zbornicah), menimo, da je na podoben način treba urediti tudi strokovno združevanje na področju revidiranja in tudi drugih, z revidiranjem povezanih strokovnih področjih.

Po ZRev-2 in ZGD-1 Inštitut tudi sprejema Slovenske računovodske standarde. V tej zvezi je treba izpostaviti tudi vprašanje financiranja strokovne priprave teksta SRS-jev. Do sedaj je Inštitut vsa dejanja v zvezi s pripravo standardov in tudi njihovih sprememb in dopolnitev financiral z lastnimi sredstvi. Podobno velja tudi za sprejeme in prevode drugih standardov in pravil stroke.

V zaključnem delu poročila pa ponovno poudarjamo, da bo ostal Inštitut ne glede na spremembe ZRev-2 tudi v prihodnje neodvisna in visoko strokovna institucija, ki bo sledila izključno in samo strokovnim usmeritvam ter bo vedno delovala izključno in samo na strokovnih podlagah.

Ljubljana, 10. aprila 2019

Podpredsednica Sveta
Slovenskega inštituta za revizijo

Vesna Milanovič